

การปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการควบคุมคุณภาพบรรจุภัณฑ์กระป๋อง
ส่งออก กรณีศึกษา : บริษัท Asian Pacific Can Co., LTD

อรกัญญา อ่อนน้อม

การศึกษารายบุคคลนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
ปีการศึกษา 2565

EFFICIENCY IMPROVEMENT OF QUALITY CONTROL PROCESS OF
EXPORT CANS PRODUCT: A CASE STUDY OF ASIAN PACIFIC CAN CO.,LTD

ORAKANYA ONNOM

An Individual Study Submitted in Partial Fulfillment of the
Requirements for the Degree of Master of Business Administration Program
College of Innovative Business and Accountancy,
Dhurakij Pundit University
Academic Year 2022

ใบรับรองการศึกษารายบุคคล

วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

หัวข้อการศึกษารายบุคคล การปรับปรุงประสิทธิภาพการควบคุมคุณภาพบรรจุภัณฑ์กระป๋องส่งออก
กรณีศึกษา บริษัท Asian Pacific Can Co., LTD
เสนอโดย อรกัญญา อ่อนน้อม
สาขาวิชา การจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานในยุคดิจิทัล
อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษารายบุคคล ดร.วริศ ลีมล่าวลัย

ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการสอบการศึกษารายบุคคลแล้ว

..... ประธานกรรมการ
(ดร.รชฎ ขำบุญ)

..... กรรมการที่ปรึกษาการศึกษารายบุคคล
(ดร.วริศ ลีมล่าวลัย)

..... กรรมการ
(ดร.คุณากร วิวัฒน์กรวงศ์)

วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี รับรองแล้ว

..... คณบดีวิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช คำสุพรหม)

วันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ.2566

หัวข้อการศึกษารายบุคคล	การปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการควบคุมคุณภาพบรรจุภัณฑ์ กระป๋องส่งออกกรณีศึกษา : บริษัท Asian Pacific Can Co., LTD
ชื่อผู้เขียน	อรกัญญา อ่อนน้อม
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.วริศ ลิ้มลาวัลย์
หลักสูตร	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2565

บทคัดย่อ

อุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์กระป๋องเป็นอุตสาหกรรมสำหรับอาหารสำเร็จรูปที่ใช้บรรจุภัณฑ์กระป๋องในการบรรจุอาหารลงในกระป๋อง อาทิเช่น ปลากระป๋อง ผลไม้กระป๋อง เป็นต้น ซึ่งในปัจจุบันในธุรกิจเกี่ยวกับอุตสาหกรรมการผลิตกระป๋องมีการขยายตัวเติบโตในตลาดอย่างรวดเร็ว และมีการแข่งขันทางการธุรกิจค่อนข้างสูง ในด้านคุณภาพและปริมาณส่งออก สำหรับงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์กระป๋อง จากบริษัท Asian Pacific Can Co., LTD โดยปัจจุบันเป็นบริษัทในเครือ Thai Union มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของกระบวนการผลิตบรรจุภัณฑ์กระป๋องและศึกษาหาสาเหตุและวิเคราะห์หาแนวทางในการลดของเสียในกระบวนการผลิต

สำหรับสภาพปัญหาในปัจจุบันผู้วิจัยได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลปริมาณของเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิตมาคัดเลือกโดยมีการใช้เครื่องมือการควบคุมคุณภาพทั้ง 7 อย่างมาเป็นตัวช่วยในการวิเคราะห์หาสาเหตุของการเกิดปริมาณของเสียและหาแนวทางการแก้ไขปัญหาทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น หลังจากนั้นจะทำการนำข้อมูลที่เกิดขึ้นก่อนการปรับปรุงและหลังการปรับปรุงนำมาเปรียบเทียบกันโดยมีตัวชี้วัดทางสถิติ T-Test เพื่อประสิทธิภาพของข้อมูลในงานวิจัยชิ้นนี้

ผลสรุปการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขการลดจำนวนของเสียพบว่าจำนวนของเสียหลังการปรับปรุงมีจำนวนของเสียที่ลดลงจากร้อยละ 0.20 จากจำนวนของเสีย PPM เหลือจำนวนของเสียเพียงร้อยละ 0.01 จากจำนวนของเสีย PPM แนวทางในการปรับปรุงทำให้จำนวนของเสียในกระบวนการผลิตลดลงตามเป้าหมายจากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงการนำเครื่องมือควบคุมคุณภาพมาประยุกต์ใช้ในการหาสาเหตุของปัญหาและสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงจุดจึงทำให้เกิดประสิทธิภาพในการปรับปรุงเป็นไปตามเป้าหมาย

.....
 อาจารย์ที่ปรึกษา

Individual Study Title	EFFICIENCY IMPROVEMENT OF QUALITY CONTROL PROCESS OF EXPORT CANS PRODUCT: A CASE STUDY OF ASIAN PACIFIC CAN CO., LTD
Author	Orakanya Onnom
Individual Study Advisor	Varis Limlawan, D.Eng
Program	Master of Business Administrations
Academic Year	2022

ABSTRACT

The packaging can industry is a supporting industry for instant food that uses canned packaging to keep food such as canned fish, canned fruit, etc. packed inside the cans. At present, canned industry businesses are expanding rapidly in the market and there is high business competition in terms of export quality and export quantity. In this research, the researcher studied the packaging can industry from Asian Pacific Can Co., LTD which is currently a Thai Union subsidiary. The purpose of this research is to study the improvement of the efficiency of packaging can production and to investigate the causes and analyze the methods of reducing production losses in the manufacturing process.

For the current operational problems, the researchers have collected and selected data on the amount of production losses in the manufacturing process. The 7 QC tools were applied in order to help analyze and identify the root causes of the problem and find solutions for more improvement of work efficiency. Afterwards, the before-improvement based data would be compared with the after-improvement results using a statistical indicator T-Test for the efficiency of the data in this research.

The results of the improvements to reduce the production losses revealed that the amount of waste after improvement was reduced from 0.20% ppm to 0.01%. That was to say, the improvement methods could reduce the amount of production losses in the manufacturing process according to the target. The research results also showed that the application of a QC tools approach could be used to find the root cause of the problem and to be able to solve the problem directly, thus resulting in efficiency improvement according to the research goal.

.....
Advisor

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษารายบุคคล เรื่องการปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการควบคุมคุณภาพบรรจุภัณฑ์ ครอบซองออก กรณีศึกษา : บริษัท Asian Pacific Can Co., LTD ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความกรุณา จาก ดร.วริศ ลิ้มลาวัลย์ อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษารายบุคคล ที่ได้สละเวลาอันมีค่าให้ความรู้ คำปรึกษา คำแนะนำ ข้อชี้แนะที่เป็นประโยชน์เพื่อให้งานวิจัยฉบับนี้ถูกต้องและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้และขอขอบพระคุณ ดร.รชฏ ขำบุญ และ ดร.คุณากร วิวัฒน์การวงศ์ ที่เป็นประธานและกรรมการในการสอบเปิดและปิดเล่ม การศึกษารายบุคคลฉบับนี้ โดยให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้รายงานการศึกษารายบุคคลมีความสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจ บัณฑิตย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ให้คำแนะนำ และถ่ายทอดประสบการณ์อันมีค่าแก่ผู้วิจัย และขอขอบพระคุณเจ้าของหนังสือ วารสาร เอกสาร สารนิพนธ์ และวิทยานิพนธ์ทุกเล่มที่ช่วยให้การศึกษารายบุคคลฉบับนี้มีความสมบูรณ์ขอกราบขอบพระคุณ

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา เพื่อนสนิทมิตรสหาย ที่ให้ความรัก ความห่วงใย และเป็นกำลังแรงใจให้การสนับสนุนส่งเสริมในทุกๆ ด้านตลอดมา จนทำให้ผู้วิจัยสามารถจัดทำ การศึกษารายบุคคลฉบับนี้ลุล่วงไปด้วยดี ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษารายบุคคลฉบับนี้ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชา พระคุณของบิดา มารดา และครูบาอาจารย์ที่ได้อบรมสั่งสอนชี้แนะแนวทางที่ดีและมีคุณค่าตลอดมาจนสำเร็จ การศึกษา

อรกัญญา อ่อนน้อม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	3
1.5 แผนการดำเนินการและระยะเวลาดำเนินการวิจัย.....	4
2. แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
2.1 การควบคุมคุณภาพ.....	5
2.2 เครื่องมือ 7 QC TOOL.....	6
2.3 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์กระป๋องและฝา.....	9
2.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	22
3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัย.....	22
3.2 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	24
3.3 กระบวนการผลิตปัจจุบันและของเสียที่เกิดขึ้น.....	25
3.4 แนวทางในการพัฒนา.....	36

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4. ผลการวิจัย.....	38
4.1 การวิเคราะห์หาสาเหตุและผลของปัญหาโดยใช้เครื่องมือวิจัย.....	38
4.2 ดำเนินการแก้ไขปัญหาและปรับปรุง.....	39
4.3 สรุปรายละเอียดผลจากการปรับปรุง.....	41
4.4 ผลการวิจัยและอภิปรายผล.....	44
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	46
5.1 สรุปผลงานวิจัย.....	46
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	47
บรรณานุกรม.....	48
ประวัติผู้เขียน.....	54

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 การวิเคราะห์หาสาเหตุและผลของปัญหาของเสียประเภท Oven Dust.....	39
4.2 แนวทางการแก้ไขปัญหาก่อนและหลังการปรับปรุง.....	40
4.3 ของเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิตกระป๋อง คิดเป็นสัดส่วนของเสียจากผลิตภัณฑ์..... ทั้งหมดที่พบในช่วงเดือน มกราคม - กันยายน พ.ศ. 2565 (ก่อนปรับปรุง)	41
4.4 ของเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิตกระป๋อง คิดเป็นสัดส่วนของเสียจากผลิตภัณฑ์..... ทั้งหมดที่พบในช่วงเดือน ตุลาคม พ.ศ. 2565 (หลังปรับปรุง)	41
4.5 การเปรียบเทียบ% Defect ก่อนปรับปรุงและหลังปรับปรุง.....	42
4.6 ผลการเปรียบเทียบอัตราของเสียและหลังการปรับปรุงกระบวนการควบคุมคุณภาพ..... กระป๋องโดยสถิติ T-Test	44

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตโดย Asian Pacific Can Co., LTD.....	2
1.2 ข้อมูลของเสียที่เกิดขึ้น Defect.....	3
1.3 แผนการดำเนินการและระยะเวลาดำเนินการวิจัย.....	4
2.1 แผนภูมิพาเรโต.....	7
2.2 ผังแสดงเหตุผลและผล.....	7
2.3 ตัวอย่างกราฟของเสีย.....	8
2.4 ผังการกระจาย.....	8
2.5 แผนภูมิควบคุม.....	9
2.6 ลักษณะของฝากระป๋อง.....	12
2.7 ลักษณะของฝากระป๋อง.....	12
2.8 ลักษณะของฝากระป๋อง.....	13
2.9 ลักษณะของฝากระป๋อง.....	13
2.10 Critical defect.....	14
2.11 Major defect.....	15
2.12 Minor defect.....	16
3.1 แบบบันทึกจำนวนของเสียก่อนปรับปรุง.....	22
3.2 แบบบันทึกจำนวนของเสียหลังปรับปรุง.....	23
3.3 ขั้นตอนการดำเนินงาน.....	24
3.4 กระบวนการผลิต.....	26
3.5 เครื่องจักร FEEDER.....	27
3.6 เครื่องจักร Coating Machine.....	27
3.7 เครื่องจักร Loading Machine.....	28
3.8 เครื่องจักร.....	28
3.9 เครื่องจักร Unloading Machine.....	29
3.10 เครื่องจักร Double Stacker.....	29
3.11 เครื่องกลับเหล็ก Pile Turner.....	30
3.12 เครื่องจักร Double Stacker.....	30
3.13 เครื่องกลับเหล็ก Pile Turner.....	31
3.14 เครื่องจักรสำหรับผลิตกระป๋อง.....	31

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
3.15 เครื่องจักรสำหรับผลิตกระป๋อง.....	32
3.16 ข้อมูลของเสียที่เกิดขึ้นจากกระบวนการผลิตกระป๋อง เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2564..... ถึงเดือนเมษายน พ.ศ. 2565	33
3.17 ลักษณะข้อบกพร่องของเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิตกระป๋อง.....	33
3.18 Oven Dust.....	34
3.19 Oven Dust.....	34
3.20 Oven Dust.....	35
3.21 Missing Coating.....	35
3.22 Scratch.....	36
3.23 Code ไม่สมบูรณ์.....	36
3.24 Code ไม่สมบูรณ์.....	37
3.25 แผนภูมิแก๊งปลาเพื่อวิเคราะห์หาสาเหตุ.....	37
4.1 การวิเคราะห์หาสาเหตุ Oven Dust.....	38
4.2 กราฟ แสดงผลความแตกต่างของค่าเฉลี่ย T-Test.....	45

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

อุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์กระป๋องเป็นอุตสาหกรรมสำหรับอาหารสำเร็จรูปที่ใช้บรรจุภัณฑ์กระป๋องในการบรรจุอาหารลงในกระป๋อง อาทิเช่น ปลากระป๋อง ผลไม้กระป๋อง เป็นต้น ซึ่งในปัจจุบันในธุรกิจเกี่ยวกับอุตสาหกรรมการผลิตกระป๋องมีการขยายตัวเติบโตในตลาดอย่างรวดเร็ว และมีการแข่งขันทางการธุรกิจค่อนข้างสูง ในด้านคุณภาพและปริมาณส่งออก ดังนั้น สภาพการแข่งขันในการด้านธุรกิจ ปัจจุบันผู้ประกอบการจึงควรกำหนดและหาแนวทางพัฒนากลยุทธ์ในการแข่งขัน นั่นก็คือคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญเมื่อผลิตภัณฑ์ส่งถึงมือลูกค้า โดยมีคุณภาพที่ดีตามความต้องการของลูกค้า เพื่อให้เกิดความพึงพอใจ นำมาสู่ผลประกอบการที่ดี และศักยภาพขององค์กรสำหรับงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์กระป๋อง จากบริษัท Asian Pacific Can Co., LTD จดทะเบียนก่อตั้งเป็นบริษัทจำกัด เมื่อ วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2530 โดยปัจจุบันเป็นบริษัทในเครือ Thai Union ซึ่งมีทุนจดทะเบียน 80 ล้านบาท ทั้งนี้โรงงานเป็นผู้ผลิตกระป๋องเปล่าและฝากระป๋องไร้ตะเข็บแบบ Two Pieces and Three Pieces โดยจัดจำหน่ายทั้งในประเทศและต่างประเทศ และมีความมุ่งมั่นในการประยุกต์การดำเนินงานในขอบเขตกระบวนการผลิตกระป๋องและฝา ให้สอดคล้องกับระบบบริหารคุณภาพ BRCGS Packaging Materials Issue 6 และมีการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความพึงพอใจแก่ผู้บริโภคและผู้เกี่ยวข้องทั้งหมด ได้มีการกำหนดกลยุทธ์ทิศทางการบริหารระบบดังต่อไปนี้

1. ขยายการตลาดทั้งในและนอกกลุ่มรวมถึงเพิ่มผลิตภัณฑ์ใหม่ที่หลายหลาย
2. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโดยการปรับปรุงและเพิ่มเครื่องจักรให้ทันสมัย
3. ปรับปรุงสภาพแวดล้อมการทำงานทั้งภายในและภายนอกโรงงาน
4. พัฒนาบุคลากรขององค์กรให้มีความรู้ความสามารถทันต่อเทคโนโลยีสมัยใหม่
5. สร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า โดยปฏิบัติตามข้อกำหนดและกฎหมายอย่างเคร่งครัด
6. ลดข้อร้องเรียนเรื่องการปนเปื้อน ทางด้านกายภาพ ชีวภาพ และเคมีที่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภค
7. ลดข้อร้องเรียนเรื่องคุณภาพสินค้าไม่ตรงตามมาตรฐาน

ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตโดย Asian Pacific Can Co., LTD หลักๆ ดังนี้

กระป๋อง 2 ชั้น

กระป๋อง 3 ชั้น

กระป๋องอลูมิเนียม

ฝาเรียบและฝาดึง

ภาพที่ 1.1 ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตโดย Asian Pacific Can Co., LTD

ผู้ผลิตอุตสาหกรรมในงานวิจัยนี้มีการผลิตชิ้นส่วนทั้งฝาและกระป๋องที่ขึ้นรูปด้วยกระบวนการขึ้นรูปปั๊ม ฝาและกระป๋องโลหะเป็นหลัก ซึ่งในกระบวนการผลิตนั้นจะเริ่มจากการนำแผ่นเหล็กหรือแผ่นอลูมิเนียมมาเคลือบ หรือพิมพ์สี ตามความต้องการของลูกค้า แล้วนำแผ่นที่ตัดได้แล้วนั้นส่งขึ้นเครื่องปั๊ม เพื่อทำการปั๊มขึ้นรูปตามที่ต้องการ งานที่ได้จึงจะเสร็จสมบูรณ์ซึ่งคุณภาพของผลิตภัณฑ์นั้นจะดีหรือไม่ ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ในกระบวนการผลิต เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพต้องนึกถึงขั้นตอนวิธีการทำงานในด้านต่าง ๆ ซึ่งหากผลิตภัณฑ์มีลักษณะบกพร่องหรือมีคุณภาพไม่ตรงตามข้อกำหนดจะส่งผลโดยตรงกับผลิตภัณฑ์ที่จะส่งมอบให้

ผู้วิจัยจึงมุ่งเน้นทำการวิจัยโดยมีจุดประสงค์หลักที่ต้องการจะลดของเสียในกระบวนการผลิตเนื่องจากปัจจุบันได้ประสบปัญหาและได้รับข้อร้องเรียนจากลูกค้าที่เกี่ยวกับคุณภาพของผลิตภัณฑ์ มีของเสียเกิดขึ้นจำนวนมากทำให้เกิดต้นทุนในการผลิตสูงขึ้น ซึ่งจะดำเนินการแก้ไขปัญหาโดยใช้ 7 QC Tools มาเป็นตัวช่วยเพื่อการวิเคราะห์หาสาเหตุและปัจจัยที่มีผลทำให้เกิดของเสีย เมื่อทราบถึงปัญหาของกระบวนการผลิตแล้วนั้นจะทำให้แก้ไขได้ตรงจุดมากขึ้น ก็จะสามารถถักสินค้าไม่ให้หลุดไปถึงลูกค้าได้ หรือไม่ก็ลดจำนวนของเสียระหว่างการผลิตได้มากขึ้น ซึ่งในปัจจุบันพบว่ามีปัญหาของผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้คุณภาพตามข้อกำหนด ของเสียที่ตรวจสอบพบโดยฝ่ายผลิตและควบคุมคุณภาพ ปัญหาที่พบได้แก่ Oven Dust, Missing Coating, Scratch, Code ไม่สมบูรณ์, รอยบุบ, แลคเกอร์ Dorp เป็นต้น จากการเก็บข้อมูลในช่วงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2564 ถึงเดือนเมษายน .พ.ศ. 2565 แสดงในภาพที่ 1.2

ข้อมูลปัญหา Defect	
ปัญหา	total
Oven Dust	17,809
Missing Coating	10,690
Scratch	7,596
Code ไม่สมบูรณ์	2,824
รอยบุบ	1,730
แลคเกอร์ Drop	1,328

ภาพที่ 1.2 ข้อมูลของเสียที่เกิดขึ้น Defect

จากข้อมูลของเสียดังกล่าวนำมาพิจารณาพบว่าลักษณะของเสียประเภท Oven Dust มีปริมาณมากที่สุด ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาหาวิธีการแก้ไขปรับปรุงของเสียประเภท Oven Dust เป็นหลักเพื่อลดปัญหาของเสียที่เกิดขึ้นจากกระบวนการผลิตกระป๋อง

1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

- 1.2.1 เพื่อศึกษาการปรับปรุงประสิทธิภาพของการทำงานในกระบวนการผลิตบรรจุภัณฑ์กระป๋อง
- 1.2.2 เพื่อศึกษาหาสาเหตุและวิเคราะห์หาแนวทางในการลดของเสียในกระบวนการผลิต

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.3.1 การทราบถึงปัญหาและสาเหตุต่างๆที่เกิดขึ้นของกระบวนการผลิตบรรจุภัณฑ์กระป๋อง บริษัท Asian Pacific Can Co., LTD
- 1.3.2 สามารถหาแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการผลิตบรรจุภัณฑ์กระป๋อง

1.4 ขอบเขตการวิจัย

- 1.4.1 งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาข้อมูลเฉพาะภายในบริษัท Asian Pacific Can Co., LTD โดยทำการศึกษาและเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ถึงสาเหตุและปัญหาที่เกิดขึ้นประเภทลักษณะ Oven Dust โดยใช้เครื่องมือควบคุมคุณภาพ 7 อย่าง ในการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบก่อนและหลังการวิจัยในกระบวนการผลิตของบริษัท

1.5 แผนการดำเนินการและระยะเวลาดำเนินการวิจัย

แผนการดำเนินงาน	Nov 2564	Dec 2564	Jan 2565	Feb 2565	Mar 2565	Apr 2565	May 2565	Jun 2565	Jul 2565	Aug 2565	Sep 2565	Oct 2565	Nov 2565	Dec 2565	
1. ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล และศึกษาสภาพปัจจุบันของบริษัท															
2. วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา															
3. วางแผนการดำเนินงาน															
4. ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข															
5. สรุปผลการดำเนินงาน															

ภาพที่ 1.3 แผนการดำเนินการและระยะเวลาดำเนินการวิจัย

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการควบคุมคุณภาพบรรจุภัณฑ์อาหารบรรจุกระป๋องส่งออก ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาความรู้และได้ดำเนินการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

2.1 การควบคุมคุณภาพ

ความสำคัญของการควบคุมคุณภาพ

ขั้นตอนกระบวนการผลิต ผลิตภัณฑ์ ในการควบคุมคุณภาพของวัตถุดิบและกระบวนการผลิตเป็นสิ่งที่สำคัญ การตรวจสอบคุณภาพ คือ เมื่อผลิตสินค้าออกมาแล้ว จะมีการตรวจสอบการแยกของเสียและของดี โดยของเสียที่ได้ทำการแยกออกมาจะถูกตรวจสอบเพื่อให้ทราบถึงสาเหตุและนำมาปรับปรุงเพื่อให้การผลิตเกิดของเสียน้อยที่สุด

การควบคุมคุณภาพ หมายถึง ขั้นตอนการผลิต ผลิตภัณฑ์และการบริการ ให้มีคุณภาพตรงกับความต้องการของลูกค้าและพยายามปรับปรุงพัฒนาแก้ไขให้เป็นไปตามมาตรฐานในองค์กรอยู่เสมอ เพื่อเป็นภาพลักษณ์ที่ดีต่อองค์กรและความพึงพอใจของลูกค้า (puntharee, 2562)

ข้อบกพร่อง (Defect) คือตำหนิหรือข้อบกพร่องของผลิตภัณฑ์ ทำให้เห็นขึ้นความไม่สมบูรณ์ของสินค้านั้น ๆ ซึ่งสามารถสังเกตได้ด้วยตาเปล่า เมื่อมีการตรวจสอบ เช่น รอยแตก รอยร้าว รอยขีด รอยบุบ เป็นต้น เป็นตำหนิของผลิตภัณฑ์ที่ไม่สามารถยอมรับได้ โดยมีการแบ่งระดับของข้อบกพร่อง (Defect) เป็น 3 ระดับความรุนแรง ได้แก่

1) ข้อบกพร่องร้ายแรง (Critical Defect) คือข้อบกพร่องที่ทำให้ผลิตภัณฑ์เกิดการเน่าเสียและไม่ปลอดภัยต่อผู้บริโภคเช่นรอยเจาะ ผลิตภัณฑ์ปริแตก และรอยร้าว

2) ข้อบกพร่องปานกลาง (Major Defect) คือข้อบกพร่องที่ทำให้ผลิตภัณฑ์ไม่เหมาะสมกับการจำหน่าย แต่ไม่ทำให้เกิดการเน่าเสียของผลิตภัณฑ์ เช่นมีคราบ Wax , รอยบุบขนาดใหญ่ และรอยย่นหรือยับ

3) ข้อบกพร่องเล็กน้อย (Minor Defect) คือข้อบกพร่องที่ทำให้ผลิตภัณฑ์นั้นดูไม่สวยงามไม่ดึงดูดผู้บริโภคเช่นรอยขีด, รอยถลอก รอยจุดเล็ก ๆ

เครื่องมือสำหรับแก้ปัญหาด้านคุณภาพการควบคุมคุณภาพ

มีการใช้กลวิธีทางสถิติ (Statistical Process Control / SPC) เป็นตัวช่วยในการแก้ไขปัญหา อย่างต่อเนื่องในกระบวนการผลิตสินค้า ให้มีประสิทธิภาพสูงมากขึ้น ซึ่งประกอบไปด้วยเครื่องมือ 7QC Tool (คมสัน ศรีประสิทธิ์, 2551)

2.2 เครื่องมือ 7 QC TOOL

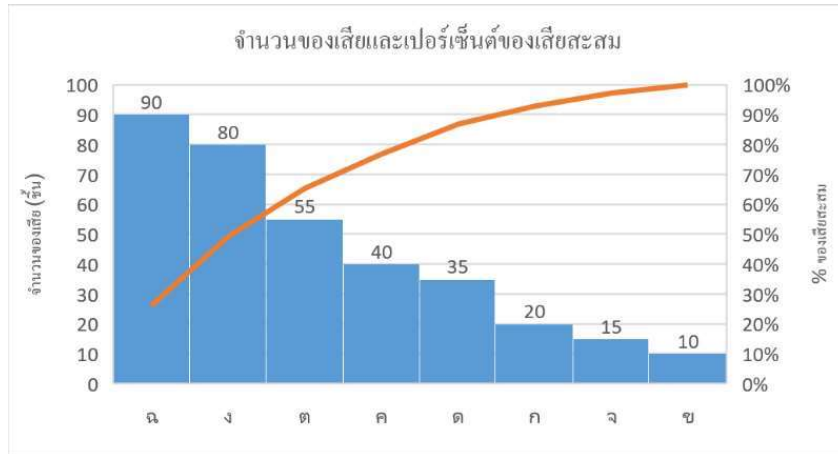
เครื่องมือ 7 QC TOOL คือเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนา ค้นหาสาเหตุและแก้ไขปัญหาต่างๆที่ทำให้เกิดขึ้นในองค์กรอุตสาหกรรมต่างๆ ที่เป็นในส่วนของโรงงานการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ แนวคิดนี้เป็นการนำวิธีการต่างๆมารวบรวมกันและได้นำประยุกต์ใช้โยวิธีการทางสถิติ การนำหลักการทางด้านเหตุและผลและองค์ความรู้ต่างๆ มารวมและทำการเลือกใช้แนวทางการแก้ไขกับปัญหาแต่ละชนิดและแต่ละประเภทที่เกิดขึ้นในการทำงานของแต่ละองค์กร เครื่องมือ 7 QC TOOL นี้ ได้ค้นพบวิธีการจากองค์กรหนึ่งในประเทศญี่ปุ่นซึ่งองค์กรนั้น ที่ชื่อว่า Union of Japanese Scientists and Engineers และกลุ่ม Quality Control Research Group ซึ่งได้ถูกสร้างขึ้น ในปี ค.ศ. 1946 เพื่อทำการศึกษาและหาแนวทางค้นคว้า หลังจากนั้นได้มีการเผยแพร่องค์ความรู้ต่างๆที่เกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพให้กับองค์กรและอุตสาหกรรมภายในประเทศของญี่ปุ่น จุดประสงค์เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ต่างๆของญี่ปุ่นให้เพื่อสามารถที่จะได้เข้าสู่ตลาดโลกทำให้ตัวสินค้ามีความเท่าเทียมกันกับต่างประเทศ เช่น ประเทศแถบยุโรป อเมริกา เป็นต้น

หลังจากนั้นประเทศญี่ปุ่นได้มีการหาแนวทางในการกำหนดมาตรฐานต่างๆในอุตสาหกรรมของประเทศ (Japanese Industrial Standards) หรือ JIS marking system ได้นำมาใช้เป็นกฎหมายในปี ค.ศ. 1950 และได้มีการจัดสัมมนาเกี่ยวกับวิชาการด้านการควบคุมคุณภาพโดยมีผู้เข้าร่วมเป็นผู้บริหารระดับต่างๆ และวิศวกรในประเทศ และได้มีการเชิญผู้เชี่ยวชาญระดับโลกอย่างเช่น Dr. W. E. Deming มามีส่วนร่วมในโครงการ ซึ่งเป็นจุดเริ่มแรกของการหาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพ ซึ่งต่อมาก็ได้มีการจัดทำรางวัล Deming Prize ที่มีชื่อเสียงไปทั่วโลก เพื่อเป็นรางวัลให้กับอุตสาหกรรมต่างๆหรือโรงงานต่างๆในประเทศญี่ปุ่นที่มีการพัฒนาคุณภาพของสินค้าที่ดีและมีคุณภาพตรงตามข้อกำหนดมาตรฐาน

ซึ่งในปีต่อมา ค.ศ. 1954 ทางญี่ปุ่นได้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับหลักการควบคุมคุณภาพ โดยเชิญ Dr. J. M. Juran มามีส่วนร่วม เพื่อสร้างองค์ความรู้และความเข้าใจให้กับผู้บริหารระดับสูงในองค์กรได้มีการนำแนวทางเทคนิคต่างๆไปใช้งานได้อย่างถูกต้อง โดยได้รับการตอบรับจากพนักงานทุกฝ่าย จึงเป็นการพัฒนาและหาแนวทางต่าง ๆ ในการรวบรวมเครื่องมือที่ใช้ในการควบคุมคุณภาพ โดยมี 7 อย่าง และในปัจจุบันนั้นเรียกกันว่า เครื่องมือ 7 QC Tools มาใช้ในองค์กรและอุตสาหกรรมต่าง ๆ จนถึงทุกวันนี้

2.2.1 เครื่องมือ 7 QC TOOL ที่ได้มีการเผยแพร่และใช้ในอุตสาหกรรมต่าง ๆ มีดังต่อไปนี้

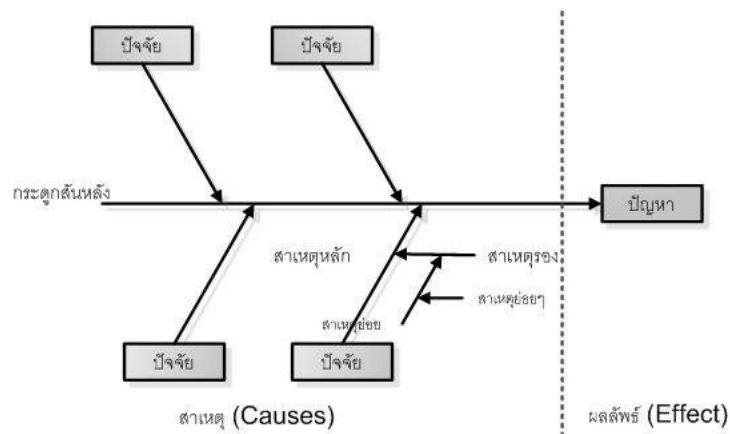
(1) แผนภูมิพาเรโต (Pareto Diagram) คือเครื่องมือที่นำมาใช้ในการแสดงให้เห็นถึงลำดับของปัญหาแต่ละชนิด โดยจะมีการเรียงลำดับจากน้อยไปมาก ตามขนาดของปัญหาที่เกิดโดยจะเป็นกราฟแท่ง ซึ่งมีที่มาจากชื่อของนักเศรษฐศาสตร์ชาวอิตาลีชื่อ Vilfredo Federico Damaso Pareto นั่นเอง

ภาพที่ 2.1 แผนภูมิพารेटอ 2561

ที่มา: <https://rdbi.co.th/2018/11/pareto-chart/>

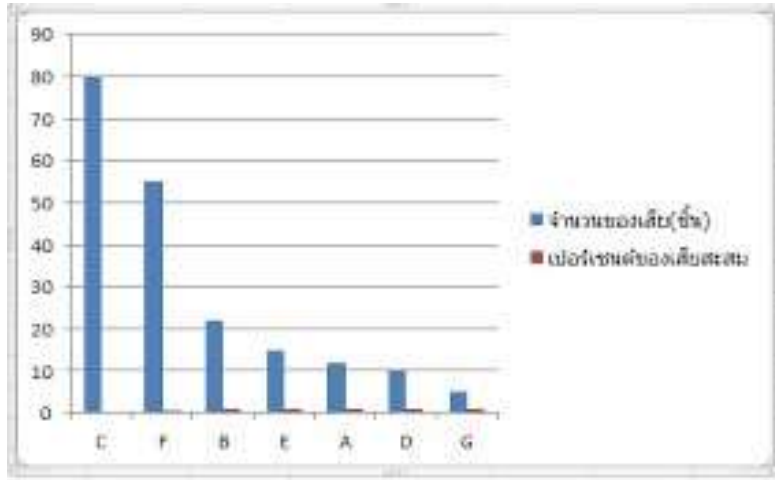
(2) แผนผังเหตุและผล (Cause and Effect Diagram) หรือเรียกอีกชื่อว่า ฟังก้างปลา (Fishbone Diagram) ซึ่งเป็นแผนผังที่แสดงให้เห็นของการเกิดสาเหตุต่างๆ ของปัญหา ไม่ว่าจะป็นสาเหตุหลักหรือสาเหตุย่อยของกระบวนการผลิตสินค้าต่างๆ จะสามารถหาสาเหตุของต้นตอการเกิดปัญหาได้อย่างตรงจุด

ภาพที่ 2.2 แผนผังเหตุผลและผล

ที่มา: <http://www.prachasan.com/mindmapknowledge/fishbonemm.htm>

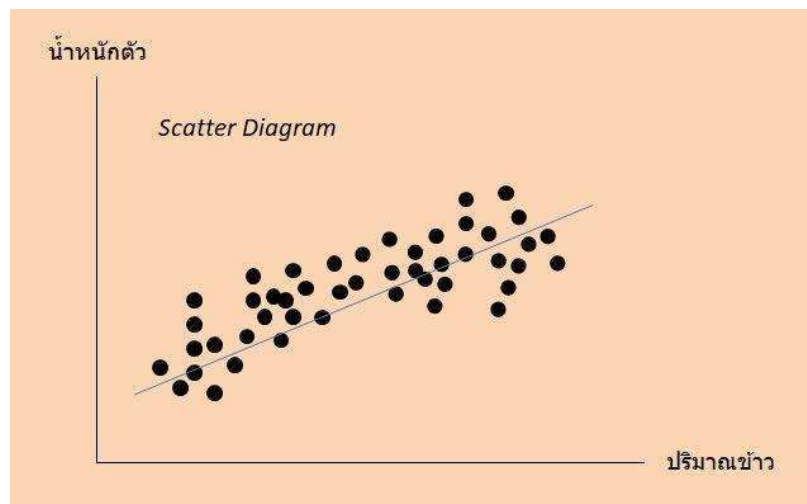
(3) กราฟ (Graph) คือ เป็นภาพแบบใดแบบหนึ่งขึ้นอยู่กับการนำเสนอของแต่ละข้อมูล เช่น กราฟแท่ง กราฟวงกลม เป็นต้น ซึ่งการนำเสนอกราฟชนิดต่างๆ จะมีความแตกต่างกันออกไป ซึ่งต้องทำให้ผู้ที่เห็นกราฟสามารถเข้าใจงานในการนำเสนอข้อมูล

ภาพที่ 2.3 ตัวอย่างกราฟของเสีย 2555

ที่มา: <https://bit.ly/3OXfYuV>

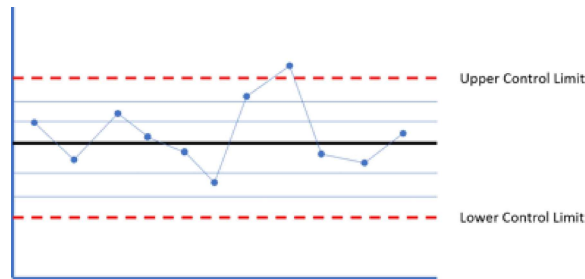
(4) ผังการกระจาย (Scatter Diagram) คือ ภาพที่ใช้ในแสดงข้อมูลที่มีลักษณะของ 2 ตัวแปร เพื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรนั้น ๆ ว่ามีความเป็นไปในทิศทางใดของความสัมพันธ์ที่แท้จริง

ภาพที่ 2.4 ผังการกระจาย 2563

ที่มา: <https://www.blockdit.com/posts/5e6b10bc35e1cc041878a390>

(5) ใบตรวจสอบ (Check-sheet) เป็นตารางต่างๆที่แสดงรายละเอียดต่างๆของข้อมูลโดยออกแบบให้ง่ายต่อการจัดบันทึกข้อมูลสะดวกต่อการจำแนกข้อมูลและวิเคราะห์ผลซึ่งในแต่ละองค์กรจะมีรูปแบบของ

ภาพที่ 2.5 แผนภูมิควบคุม 2017

ที่มา: <https://bit.ly/43OeOpT>

2.3 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์กระป๋องและฝา

กระป๋องเป็นภาชนะที่ใช้เพื่อใส่อาหาร เป็นภาชนะที่ได้รับความนิยมในการใส่อาหารเพราะการบรรจุอาหารลงในกระป๋องนั้นสามารถช่วยในเรื่องของการยืดอายุของอาหารได้เป็นอย่างดีและยังคงสามารถรักษาคุณภาพของอาหารให้อยู่ในสภาวะปกติคือบรรจุภัณฑ์ประเภทโลหะหรือกระป๋องโลหะปัจจุบันบรรจุภัณฑ์ชนิดอื่นๆ เช่น บรรจุภัณฑ์พลาสติก บรรจุภัณฑ์แก้ว บรรจุภัณฑ์กระดาษ เป็นต้น อาจจะมีการนำมาใช้มากขึ้นในอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์ แต่กระป๋องโลหะยังคงเป็นที่ได้รับความนิยมในการใส่อาหารอย่างแพร่หลายในรูปแบบธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารเนื่องจากกระป๋องโลหะจะมีจุดแข็งคือสามารถคงสภาพกักเก็บรักษากลิ่นและรสชาติของอาหารที่ใส่ลงภายในได้ยาวนานกว่าภาชนะชนิดอื่นๆ ความแข็งแรงและคงทนต่อการใช้งานความสามารถคงสภาพบรรจุภัณฑ์ให้สมบูรณ์ (Integrity) ความแวววาวของผิวภาชนะที่สามารถดึงดูดผู้บริโภคได้ง่าย และยิ่งไปกว่านั้นยังเป็นปลอดภัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเนื่องจากหากนำไปใช้งานแล้วก็ยังสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้หรือที่เรียกกันว่าคาร์รีไซเคิลนั่นเอง

2.3.1 วัสดุที่ใช้ในการผลิตกระป๋องบรรจุอาหาร

สำหรับปัจจุบันสิ่งที่นิยมและนำมาใช้ในการผลิตในอุตสาหกรรมกระป๋องบรรจุอาหารหรือเครื่องดื่มได้แก่ แผ่นเหล็กชุบดีบุก แผ่นเหล็กชุบโครเมียม แผ่นอลูมิเนียมและสารเคลือบแลกเกอร์

(1) แผ่นเหล็กชุบดีบุก (Tin plate, TP)

แผ่นเหล็กที่มีการชุบดีบุกทั้ง 2 ด้านและนอกจากนั้นยังมีปริมาณของคาร์บอนซึ่งจะนำดีบุกและแผ่นเหล็กมาใช้ร่วมกันจึงทำให้เกิดคุณสมบัติของแผ่นเหล็กดีบุกที่มีความทนทานแข็งแรง เมื่อนำไปขึ้นรูปจะขึ้นรูป

ได้ง่ายทนทานต่อการกัดกร่อน โดยการชุบตีบุกบนแผ่นเหล็กนั้นมึวิธีการทำได้ 2 วิธี คือการจุ่มร้อนหรือวิธีชุบด้วยกระแสไฟฟ้า สามารถชุบตีบุกบนแผ่นเหล็กทั้ง 2 ด้านให้มีปริมาณบุกเท่ากันหรือไม่เท่ากันก็ได้

(2) แผ่นเหล็กชุบโครเมียม (Tin free steel, TFS)

แผ่นเหล็กที่นำมาเคลือบผิวด้วยสารอื่นแทนที่จะโดยใช้ตีบุกซึ่งสามารถลดต้นทุนในการผลิต เพราะว่าการที่ใช้ตีบุกนั้นจะมีราคาที่สูง แต่แผ่นเหล็กชุบโครเมียมก็ยังไม่สามารถทดแทนแผ่นเหล็กชุบตีบุกได้ทั้งหมดเนื่องจากข้อด้อย บางอย่าง เช่น กระจกแผ่นเหล็กชุบโครเมียมจำเป็นต้องเคลือบแลคเกอร์ด้านภายในเมื่อนำมาใช้งานในการเชื่อมตะเข็บข้างด้วยกระแสไฟฟ้าจำเป็นต้องกำจัดขึ้นของโครเมียมรอยเชื่อมออกก่อนในปัจจุบันมีการชุบ 3 ประเภทคือ ชุบด้วยสารผสมฟอสเฟตและโทรเบตเป็นฟิล์มบาง ๆ ใช้ทำกระจกบรรจุเครื่องดื่มชนิดต่าง เช่น แอลกอฮอล์ น้ำดื่มประเภทผลไม้ ที่มีรสชาติเปรี้ยวและทำถังโลหะชนิดต่างๆโดยการชุบด้วยโครเมียมและโครเมียมออกไซด์นั้นเพื่อไม่ให้เกิดการกัดกร่อนซึ่งจะนิยมใช้ในกระจกที่ใส่อาหารทะเล นมข้นหวาน เป็นต้น สำหรับวิธีการขึ้นรูปกระจก 3 ชั้นจะมีการโดยมีการทำการเชื่อมตะเข็บข้างของกระจกโดยทำวิธีการบัดกรีไม่ได้ แต่จะใช้วิธีโดยการเชื่อมด้วยกระแสไฟฟ้าและวัตถุประสานเข้ากัน

(3) แผ่นอลูมิเนียม (Aluminum)

การนำแผ่นอลูมิเนียมมาใช้ขึ้นรูปในการผลิตกระจกเพียงอย่างเดียวอาจจะมีคุณภาพไม่ดีเพียงพอ ดังนั้นแผ่นอลูมิเนียมผสมจึงได้รับการคิดค้นและพัฒนาขึ้นแผ่นอลูมิเนียมที่นำมาใช้มักเติมสารใช้สำหรับการเจีย (Alloy element) เพื่อให้สมบัติด้านความแข็งแรงการขึ้นรูปทนทานต่อการกัดกร่อนและสารอื่น ๆ ตามการใช้งานชนิดของสารที่ใช้เจือเช่น เหล็ก แมงกานีส สแมกนีเซียม ซิลิกอน สังกะสี ทองแดง เป็นต้น

(4) การเคลือบ (Lacquer)

สารเคลือบหรือแลคเกอร์คือเรซินที่มีการละลายในสารละลายเมื่อสารเคลือบบนผิวแผ่นเหล็กแล้วจะแห้งโดยการระเหยของตัวที่มีหน้าที่ทำการละลายแลคเกอร์ทำหน้าที่เป็นสารเคลือบบริเวณผิวโลหะเพื่อป้องกันการเกิดปฏิกิริยาเคมีระหว่างแผ่นโลหะกับอาหารที่อาจจะทำให้เกิดการกัดกร่อนของภาชนะที่เป็นเนื้อโลหะป้องกันการเปลี่ยนรสของอาหารอันเนื่องจากปฏิกิริยาเคมีที่อาจเกิดขึ้นระหว่างโลหะที่ละลายออกมาทำให้เกิดการปนเปื้อนกับอาหารนอกจากนี้ในแลคเกอร์ยังสามารถประกอบไปด้วยคุณสมบัติต่างๆ (Additives) และยังคงเม็ดสีต่างๆ (Pigment) ในกรณีที่อาหารนั้นมีส่วนผสมของกำมะถันเป็นส่วนประกอบอยู่นั้นแลคเกอร์จะทำหน้าที่ป้องกันการเกิดปฏิกิริยาระหว่างการประกอบของกำมะถันกับแผ่นเหล็กหรือตีบุกทำให้เกิดรอยต่าง (Sulphur staining) และยังป้องกันไม่ให้เกิดการเปลี่ยนสีของอาหารเนื่องจากปฏิกิริยาของตีบุกต่อของผลไม้บางชนิดเช่นแอนโทไซยานิน (Anthocyanin) ในสตอร์เบอร์รี่เป็นต้นแลคเกอร์ที่ใช้ในการเคลือบกระจกบรรจุอาหาร ได้แก่

1. ออริโอเอซินัส (Oleo resinous) มีความสามารถเกาะติดผิวโลหะและยังคงยึดหยุ่นทนทานต่อความร้อนความชื้นในการขึ้นรูปกระจกได้ตินิยมใช้เคลือบกระจกที่ใช้สำหรับใส่อาหารที่มีความเป็นกรดถ้า

ต้องการให้กระป๋องกันคราบมะถันจะเติมสังกะสีออกไซด์ (Zinc oxide) ในแลคเกอร์และเรียกแลคเกอร์ชนิดนี้ว่า C-enamel นิยมใช้เคลือบกระป๋องเพื่อใส่อาหารที่มีกำมะถันสูงเช่นผลิตภัณฑ์เนื้อ อาหารทะเล ข้าวโพด เป็นต้น

2. ฟีนอลิกเรซิน (Phenolic resin) สมบัติป้องกันความกำมะถันได้ดีมากทนทานต่อสารเคมีและทนทานต่อความร้อนได้สูง แต่ฟิล์มของแลคเกอร์มีความสามารถในการยืดหยุ่นทำให้เคลือบหนาไม่ได้มักใช้เคลือบกระป๋อง 3 ชั้นบรรจุอาหารที่มีกำมะถันสูงเช่น ผลิตภัณฑ์เนื้อ อาหารทะเล ชุปข้าวโพด เป็นต้น

3. ไวนิลเรซิน (Vinyl resin) กับไวนิลแอสเตท (Vinyl chloride vinyl acetate copolymer) มีสมบัติเกาะติดผิวโลหะและยืดหยุ่นดีไม่มีกลิ่นไม่ทนความร้อนนิยมใช้เคลือบฝากระป๋องและฝาขวดแก้วสำหรับการเคลือบกระป๋องนิยมใช้เคลือบทับ (Top coating) บนแลคเกอร์ที่ไม่เหมาะสมจะสัมผัสอาหารโดยตรงเนื่องจากอาจมีกลิ่นปนเปื้อนอาหารโดยเฉพาะกระป๋องบรรจุเครื่องดื่มเช่นน้ำผลไม้ชา-กาแฟพร้อมดื่ม น้ำอัดลมและเบียร์ เป็นต้น

4. อีพอกซีฟีนอลิก (Epoxy-phenolic resin) เป็นเรซินผสมระหว่างอีพอกซีกับฟีนอลิกมีสมบัติทนกรดและต่างเกาะติดผิวโลหะได้ดีไม่มีกลิ่นและป้องกันคราบไขมันได้ดีแลคเกอร์ชนิดนี้สามารถผสมกับสารเพิ่มคุณสมบัติชนิดต่างๆเพื่อเพิ่มคุณสมบัติตามต้องการ

- ผสมกับสิ่งจะให้สีทองโดยความเข้มของสีแตกต่างกันตามปริมาณที่ใส่ลงไปเหมาะสำหรับอาหารที่มีความเป็นกรดสูงเช่นซอสมะเขือเทศ

- ผสมกับบอรัมเนียมปริมาณร้อยละ 50 เหมาะสำหรับอาหารที่มีซัลเฟอร์สูงหรืออาหารทะเล เช่นผลิตภัณฑ์เนื้อปลา เป็นต้น

- ผสมกับสังกะสีออกไซด์เหมาะสำหรับบรรจุอาหารเหลว เช่น ชุป เป็นต้น

2.3.2 ฝากระป๋อง

ฝากระป๋องจะมีรูปแบบอยู่ 2 ประเภท คือ ฝาธรรมดา (Normal End) หรือเรียกอีกอย่างว่าฝาเรียบและ ฝาเปิดง่าย (Easy Open End)

ฝาเรียบ คือ ที่ได้จากการอัดขึ้นรูปจากนั้นผ่านขั้นตอนการทำขอบฝา ทำลอนและหยอดยาง ภายในประกอบด้วยแลคเกอร์ ส่วนภายนอกมีทั้งแบบที่เคลือบแลคเกอร์สีใส ใช้ปิดคู่กับกระป๋อง 2 ชั้น และ 3 ชั้น เพื่อปิดภาชนะบรรจุภัณฑ์กระป๋อง

ฝาดึง คือ การพัฒนามาจากฝาเรียบ โดยการนำฝาเรียบมาเจาะร่องสำหรับเปิด และติดหูดึง เพื่อให้สามารถเปิดง่ายใช้ปิดผนึกกระป๋อง 2 และ 3 ชั้น ภาชนะบรรจุอาหาร

ภาพที่ 2.6 ลักษณะของฝากระป๋อง

ที่มา: Asian Pacific Can Co., Ltd

2.3.3 กระป๋อง 3 ชิ้น (Three pieces can)

กระป๋อง 3 ชิ้น คือ กระป๋องที่ประกอบด้วยชิ้นส่วน 3 ชิ้น คือ ตัวกระป๋อง ฝากระป๋องและก้นกระป๋อง ลักษณะเด่นของกระป๋อง 3 ชิ้น คือ ตะเข็บข้าง ซึ่งแต่ก่อนใช้ตะกั่วเป็นตัวบัดกรี แต่ตะกั่วเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค จึงมีการพัฒนาใช้ตะเข็บเชื่อมด้วยไฟฟ้าแทน

ภาพที่ 2.7 ลักษณะของฝากระป๋อง

ที่มา: Asian Pacific Can Co., Ltd

2.3.4 กระป๋อง 2 ชิ้น

กระป๋อง 2 ชิ้น คือ กระป๋องที่ไร้ตะเข็บข้าง ประกอบด้วยตัวกระป๋อง 1 ชิ้น ชิ้นรูปจากโลหะขึ้นเดียวซึ่งรวมฝาล่างไว้ในตัว และฝานบนอีก 1 ชิ้นที่จะถูกปิดโดยผู้ผลิตอาหารกระป๋อง หลังจากที่ยังบรรจุอาหารในกระป๋องแล้ว กระป๋องต้องมีความแข็งแรง ทนต่อความร้อนและความดันระหว่างการแปรรูปด้วยความร้อนในหม้อฆ่าเชื้อ

ภาพที่ 2.8 ลักษณะของฝากระป๋อง

ที่มา: Asian Pacific Can Co., Ltd

2.3.5 กระป๋องอลูมิเนียม กระป๋องอลูมิเนียม คือกระป๋องที่ใช้อลูมิเนียมเป็นวัสดุในการป้อนกระป๋อง

ภาพที่ 2.9 ลักษณะของฝากระป๋อง

ที่มา: Asian Pacific Can Co., Ltd

2.3.6 ข้อบกพร่องของกระป๋องและฝา

คุณภาพของกระป๋องที่ใช้สำหรับบรรจุอาหารซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญมาก เพราะอาจจะส่งผลต่อคุณภาพ ความสะอาดและความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ที่ใช้บรรจุอาหาร หากเกิดความบกพร่องหรือเกิดตำหนิที่ตัวผลิตภัณฑ์ อาจส่งผลทำให้อาหารเสื่อมคุณภาพไปด้วยและไม่สามารถเก็บรักษาอายุของอาหารได้ ผลมาจากปฏิกิริยาบางอย่างของสารเคมีกับอาหารและตัวกระป๋อง หรือปนเปื้อนจุลินทรีย์สัมผัสอาหารจึงเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการเน่าเสียของอาหารได้ (พิชตรา มณีสินธุ์ และคณะ, 2550) โดยการกำหนดบัพหรือตำหนิ กระป๋อง ฝา แบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือข้อบกพร่องวิกฤต (Critical defects) ข้อบกพร่องสำคัญ (Major defects) ข้อบกพร่องเล็กน้อย (Minor or warning defects) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(1) ข้อบกพร่องร้ายแรง Critical defects หมายถึง การเกิดข้อบกพร่องของกระป๋องและฝาที่อาจจะส่งผลร้ายแรงต่อผู้บริโภคหากมีข้อบกพร่องเหล่านี้เกิดขึ้นกับผลิตภัณฑ์ เมื่อนำไปบรรจุอาหารอาจจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ความสะอาดและความปลอดภัย สาเหตุอาจมาจากวัสดุที่ผลิตหรือกระบวนการผลิต เช่น กระป๋องเกิดเป็นสนิมในขณะที่บรรจุอาหารลงไปในการป้อนแล้ว ผลที่ตามมาคือการเน่าเสียของอาหารภายในกระป๋องหากตรวจสอบไม่เจอหรือเกิดความผิดพลาดนำออกจำหน่ายแล้ว ซึ่งจะเป็นผลร้ายแรงอย่างมากต่อผู้บริโภค เป็นต้น ลักษณะข้อบกพร่องแสดงในภาพที่ 2.10 Critical defect หรือข้อบกพร่องที่เป็นสาเหตุที่ทำให้กระป๋องรั่วส่งผลให้ผลิตภัณฑ์นั้น ๆ มีการเน่าเสียและไม่ปลอดภัยต่อผู้บริโภค

Defect (ข้อบกพร่อง)	Picture (รูปภาพ)	Detail (รายละเอียด)
Clip Flange and Body		ปากกระป๋องและตัวกระป๋องถูกตัดขาดบางส่วน เมื่อนำไปใช้บรรจุอาหาร จะ Seam ไม่สมบูรณ์
Knock Down		ตัวกระป๋อง Seam ไม่สมบูรณ์ เมื่อนำไปใช้บรรจุอาหารทำให้รั่ว
Bead/Neck ไม่สมบูรณ์		กระป๋องวางซ้อนกันไม่สนิท Bead ดงไม่สนิท
Fracture Flange		ข้างกระป๋องปริแตกทำให้เชื้อจุลินทรีย์เข้า ทำให้อาหารเน่าเสีย
Fracture at bottom		ก้นกระป๋องแตกทำให้เชื้อจุลินทรีย์เข้า ทำให้อาหารเน่าเสีย

ภาพที่ 2.10 Critical defect

(2) ข้อบกพร่องสำคัญ (Major defects) หมายถึง การเกิดข้อบกพร่องของกระป๋องและฝาที่อาจจะส่งผลร้ายแรงต่อผู้บริโภคหากมีข้อบกพร่องเหล่านี้เกิดขึ้นกับผลิตภัณฑ์ เมื่อนำไปบรรจุอาหารอาจจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ความสะอาดและความปลอดภัย ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากการเคลื่อนแลคเกอร์ไม่สมบูรณ์ปัญหาขอบบุรอบนูนบนกระป๋อง ปัญหารอยขีดข่วนบริเวณกระป๋องจนถึงเนื้อเหล็ก ปัญหาสิ่งสกปรกและสาเหตุอื่น ๆ ลักษณะข้อบกพร่องแสดงในภาพที่ 2.11 Major defect เสียหรือไม่ปลอดภัยหรือข้อบกพร่องหลัก แต่ไม่ได้ทำให้กระป๋องรั่วหรือส่งผลให้อาหารเน่า

Defect (ข้อบกพร่อง)	Picture (รูปภาพ)	Detail (รายละเอียด)
Die Mark		กระป๋องมีรอยบุบนูนเนื่องจากมีเศษเหล็กหรือสิ่งแปลกปลอมติดที่ Tooling
Scratch outside		มีรอยขีดข่วนด้านนอกลึกถึงเนื้อเหล็ก Copper Sulfate Positive
Missing Coating ด้านนอก		กระป๋องไม่ได้เคลือบแลคเกอร์หรือบางส่วนไม่ได้เคลือบ Copper Sulfate Positive
แลคเกอร์เป็นด้านนอก		เป็นรอยร้าวด้านข้างกระป๋อง

ภาพที่ 2.11 Major defect

(3) ข้อบกพร่องเล็กน้อย (Minor defects) หมายถึง การเกิดข้อบกพร่องของกระป๋องและฝาที่อาจจะส่งผลร้ายแรงต่อผู้บริโภคหากมีข้อบกพร่องเหล่านี้เกิดขึ้นกับผลิตภัณฑ์แต่ไม่ส่งผลให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพร่างกายต่อผู้บริโภค ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากผิวแลคเกอร์เป็นคราบดำ ปัญหาสิ่งสกปรกและสาเหตุอื่น ๆ ลักษณะข้อบกพร่องแสดงในภาพที่ 2.12 Minor defect หรือข้อบกพร่องเล็กน้อยที่ไม่ได้ผิดปกติโดยทั่วไปมากนักและไม่ได้ส่งผลต่อคุณภาพของสินค้าหรือความไม่ปลอดภัยของผู้บริโภค แต่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการเลือกซื้อสินค้าหรือผลิตของผู้บริโภคข้อบกพร่อง

Defect (ข้อบกพร่อง)	Picture (รูปภาพ)	Detail (รายละเอียด)
Oven dust		เขม่าจากเตาอบแลคเกอร์ติดแผ่นเหล็กเมื่อป้อนแล้วทำให้เป็นรอยดำ
Scratch outside		รอยขีดจวนด้านข้างกระป๋อง
Roll Mark Stain		ผิวแลคเกอร์เป็นคราบสีดำ
Dent on Body		มีรอยบุบเล็กน้อย

ภาพที่ 2.12 Minor defect

2.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้ สำหรับการศึกษาค้นคว้างานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มีการสืบค้นงานวิจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการลดปริมาณของที่ส่งผลทำให้เกิดของเสียต่างๆในขั้นตอนการผลิตที่เป็นรูปแบบผลิตภัณฑ์และสินค้าในอุตสาหกรรมต่างๆ โดยมีการใช้เครื่องมือ 7 QC TOOL มาวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่ง

ฐิติญา เครือวงศ์ (2558) การค้นคว้างานวิจัยครั้งนี้มีเป้าหมายที่จะศึกษาการปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการผลิตยางพาราแผ่นดิบ ของห้างหุ้นส่วนจำกัดภูพิงค์ยางพารา จังหวัดเชียงราย ประชากรกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาคือเจ้าของกิจการและพนักงาน จำนวน 9 คน โดยพยายามกำจัดและลดงานที่ไม่ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่ม ความสูญเสียของเวลาที่ได้มีการรอคอย การเคลื่อนย้ายที่ไม่จำเป็นในกระบวนการผลิต และงานที่ต้องนำกลับมาทำใหม่เพื่อลดต้นทุนการผลิตได้รับการตรวจสอบและปรับปรุงให้ดีขึ้นเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานประกอบด้วยแผนภูมิสายธารแห่งคุณค่า (Value Stream Mapping: VSM) ของกระบวนการผลิตยางพาราแผ่นดิบก่อนและหลังการปรับปรุง ตารางบันทึกข้อมูลและการสัมภาษณ์เชิงลึก (In – depth Interview)

จุฑามาศ ทับทอง (2554) ผู้วิจัยได้มีการศึกษาด้วยตนเองในเรื่องข้อการศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคต่อกลยุทธ์การตลาดและการจัดการเชิงกลยุทธ์ของธุรกิจอาหารกระป๋องกรณีศึกษา: บริษัท ไทยยูเนี่ยนโพรเซสโปรดักส์ จำกัด (มหาชน) บริษัท ฯ มีอัตราที่ลดลงทั้งนี้ผู้ศึกษาได้มีวัตถุประสงค์ใน 1. เพื่อศึกษายืนยันปัญหาระดับองค์กรระดับธุรกิจและระดับหน้าที่รวมถึงแนวโน้มการศึกษาตั้งนี้และปงสภาพแวดล้อมของตลาดอาหารบรรจุกระป๋องในอนาคตความสามารถในการแข่งขันที่ยั่งยืน 2. เพื่อกำหนดกลยุทธ์ระดับองค์กรและระดับธุรกิจให้มีความเหมาะสมรวมถึงเพื่อเพิ่มในการแข่งขันที่ยั่งยืน

อภิชาติ เสมศรี และคณะ (2564) การค้นคว้างานวิจัยในขั้นนี้เพื่อวัตถุประสงค์คือการศึกษา การลดของเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิตขึ้นรูปพลาสติกด้วยระบบสูญญากาศโดยใช้เครื่องมือควบคุมคุณภาพ 7 อย่าง (7QC Tools) มาใช้ในการแก้ปัญหาการศึกษาเริ่มจากการพิจารณากระบวนการผลิตขึ้นรูปพลาสติกและลักษณะการทำงานของเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตขึ้นรูปพลาสติกและค้นหาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อข้อบกพร่องในกระบวนการผลิตขึ้นรูปพลาสติกโดยอาศัยการเก็บข้อมูลการผลิตทางสถิติทำการแยกอาการของเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิตแผนผังแสดงเหตุและผลแผนภูมิควบคุมสัดส่วนของเสียพบว่าสภาพเครื่องจักรมีผลกระทบทำให้เกิดของเสีย นั้น ๆ

นายภิญญา เอื้อจิรกาล (2562) โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาแนวทางการปรับปรุงประสิทธิภาพกระบวนการบรรจุภัณฑ์ ของผลิตภัณฑ์ข้าวโพดหวานกระป๋อง โดยผู้วิจัยจึงได้เล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาการทำงาน (Method Study) การผลิตในสายการบรรจุภัณฑ์ข้าวโพดหวานบรรจุกระป๋องใหม่เริ่มจากการศึกษาความสามารถในการผลิตของแต่ละขั้นตอนการทำงานโดยทำการศึกษาถึงปัญหาที่เกิดจากการทำงานลดความสูญเสียเปล่าที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิต และปรับปรุงวิธีการทำงานบางขั้นตอนศึกษาปัญหาและสาเหตุของแต่ละขั้นตอนการทำงานแล้วปรับปรุงการทำงานสายการผลิตใหม่เพื่อให้สายงานในกระบวนการผลิตได้ดำเนินการอย่าง

ต่อเนื่องมากที่สุดกำหนดจำนวนคนงานให้เหมาะสมในแต่ละสถานงานและให้สอดคล้องต่อค่ากำลังการผลิตตามเป้าหมายที่ต้องการ

ณัฐวดี มหานิล และศรัณย์นภัทร สมเทศ (2565) งานวิจัยที่มีเป้าหมายเพื่อลดจำนวนของเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิตแผ่นวงจรมีพิมพ์ โดยประยุกต์ใช้เครื่องมือคุณภาพ 7 ประการ จากปัญหาความสูญเสียประเภทของเสียในกระบวนการผลิตแผ่นวงจรมีพิมพ์ โดยของเสียมีลักษณะคือ แผ่นรองที่เป็นชิ้นส่วนประกอบเข้ากับแผ่นวงจรมีพิมพ์มีรอยขีดข่วน จึงวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาด้วยแผนภูมิแสดงเหตุและผล ของปัญหาด้วยเทคนิคการตั้งคำถาม “ทำไม” พบสาเหตุหลักที่สามารถนำมาแก้ไขได้ทันที คือ สาเหตุที่เกิดจากเครื่องจักรที่แผ่นรองวงจรมีพิมพ์ได้รับการสัมผัสกับเครื่องโปรแกรมขณะทดสอบการใช้งานของแผ่นวงจรมีพิมพ์ เพราะมีการใส่แผ่นวงจรมีพิมพ์เข้าไปพร้อมกันหลายแผ่นพร้อมกัน จึงทำให้แผ่นรองเกิดรอยขีดข่วน ดังนั้นจึงได้ทำการแก้ไขโดยออกแบบและสร้างแผ่นรอง เพื่อนำมารองป้องกันรอยขีดข่วน และสามารถใช้งานร่วมกับเครื่องโปรแกรมทดสอบการใช้งานของแผ่นวงจรมีพิมพ์ได้อย่างเหมาะสม

ศุภวิชญ์ อุทะยะ พิรุณลักษณ์ (2561) วิจัยเพื่อลดปริมาณของเสียของกระบวนการผลิตต้นแบบโดยใช้เครื่องพิมพ์สามมิติ ของเสียเกิดขึ้นในกระบวนการผลิตซึ่งทำให้มีการใช้ลวดพลาสติกมากเกินไปในการพิมพ์ 3 มิติ จากการระดมความคิดของพนักงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการผลิต โดยการใช้เครื่องมือคุณภาพ 7 ชนิด (7QC Tools) หลังจากใช้วิธีที่เสนอแล้ว ปริมาณของเสียในกระบวนการผลิตลดลงและปริมาณลวดพลาสติกที่ใช้ในการพิมพ์ลดลงเหลือ 13.59 เปอร์เซ็นต์ของยอดขายต่อเดือน หรือลดลง 32.99 เปอร์เซ็นต์

มีนา ล่อชุ่นนี้ (2562) ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับเพิ่มผลิตภาพในโรงงานแปรรูปปลาหมึกน่านำกระป๋อง โดยการใช้หลักการวิเคราะห์แบบ Why Why Analysis และทฤษฎีการเพิ่มผลิตภาพ โดยได้กำหนดแนวทางปรับปรุงเพื่อเพิ่มผลของประสิทธิภาพ คือ 1) ตัดหัวปลาออกเพื่อเพิ่มพื้นที่ในการใส่ปลาต่อรอบให้มากขึ้น 2) เปลี่ยนรูปแบบการวางตัวปลาลงบนตะแกรง และ 3) จัดการสายการผลิตในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงให้ได้กำลังการผลิตตามเป้าหมายที่กำหนด

ปิยมล โกศลชัย (2559) ได้ทำการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวกับการลดจำนวนของเสียที่เกิดขึ้นในขั้นตอนการผลิตเพื่อทำการเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนในการผลิต ในกรณีศึกษาบริษัทผู้ผลิตภาชนะบรรจุที่ใช้ในการบรรจุนม ผลการวิเคราะห์ว่าบริษัทผลิตถุงบรรจุนม ไม่ได้มีจุดมุ่งหมายที่จะลดจำนวนของเสียหรือมีการควบคุมจำนวนของเสียที่เกิดในกระบวนการผลิตถุงและเครื่องจักรที่ใช้ผลิตถุงนม โดยในเครื่องมือการวิจัยด้านการควบคุมภาพและเครื่องมือ 7 QC TOOL การวิเคราะห์โดยการตั้งคำถาม Why Why Why Analysis)

อิสราภรณ์ ธรรมวาโร (2563) ผู้วิจัยได้มีการค้นคว้าศึกษาการลดของเสียที่เกิดขึ้นในสายงานการแปรรูปสินค้าอาหารสัตว์เลี้ยง ซึ่งได้ทำการศึกษาในส่วนของโรงงานแปรรูปสินค้าอาหารสัตว์ โดยมีเป้าหมายมุ่งเน้นไปที่การลดจำนวนของเสียที่เกิดจากการผลิตถ้วยพลาสติก โดยมีการค้นหาปัญหาด้วยการนำเครื่องมือ 7 QC TOOL

เข้ามาช่วยในการวิเคราะห์ค้นหาของเสียที่เกิดมากที่สุด แลวิเคราะห์หาสาเหตุและนำข้อมูลมาวิเคราะห์ ข้อบกพร่องและผลเสียที่ส่งผลกระทบต่อปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพต่อไป

สุทธิโรจน์ ศิริฐานพงศ์ (2559) งานวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการลดปริมาณของเสียและปรับปรุง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการผลิตแบบฟอร์มธุรกิจ คือกระดาษต่อเนื่องโดยเริ่มจากการศึกษาหาข้อมูล ต่างๆในองค์กรและสภาพปัจจุบันที่เกิดขึ้น เพื่อนำข้อมูลต่างๆมาวิเคราะห์เพื่อค้นหาสาเหตุต่างๆที่ส่งผลต่อการ ผลิต โดยสาเหตุการเกิดของเสียโดยใช้แผนภูมิแก๊งปลา (Fish Bone Diagram) และใช้แผนภูมิพารेट (Pareto Chart) โดยจะมีการคัดเลือกและจัดลำดับของสาเหตุต่างๆ ที่เป็นสาเหตุสำคัญที่ส่งผลต่อสภาพกระดาษเคมีแตก และมีฝุ่น

ชนิดา วัฒนโชติวงษ์ และคณะ (2558) ผู้วิจัยศึกษางานวิจัยในครั้งนี้เพื่อหาแนวทางในการลดปริมาณ ของเสียที่เกิดขึ้นในการผลิตถั่วกวนโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อค้นคว้าศึกษาวิธีการผลิตและวิเคราะห์สาเหตุของจำนวน ของเสียในขั้นตอนการผลิตและเพื่อหาแนวทางการลดปริมาณของเสียโดยใช้เครื่องมือสำหรับควบคุมคุณภาพ 7 QC TOOL ในการศึกษา ได้แก่ ใบ Check Sheet และรายการตรวจสอบการระดมสมองแผนผังการไหลใน กระบวนการและแผนผังสาเหตุและผล

คณิตร ภูนิคม และยิ่งยศ ทิพย์ศรีราช (2560) ศึกษาเกี่ยวกับการปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ กระบวนการผลิตฟาร์มไข่ไก่ โดยใช้เครื่องมือควบคุมทางคุณภาพ 7 QC TOOL จากการค้นคว้าพบว่าสาเหตุหลัก ของปัญหาที่เกิดขึ้น ได้แก่ คน วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานและสิ่งแวดล้อมใช้เครื่องมือคุณภาพเช่นแผนผังต้นไม้ หาแนวทางการปรับปรุงและออกแบบกระบวนการผลิตใหม่หลังจากออกแบบการผลิตใหม่ไปปฏิบัติจริงพบว่า แผนกสัตว์ปีกมีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้น

กิริติศักดิ์ กิระอัครเดช (2555) งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ในการลดสัดส่วนของเสียในกระบวนการผลิต ผ่ากระป๋องกรณีศึกษาพบว่า รอยขีดข่วน คราบของแลคเกอร์จุดดำและรอยบุบจำนวนของเสียที่เกิดขึ้นใน กระบวนการมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นงานวิจัยเลยได้นำเทคนิคการควบคุมกระบวนการในเชิงสถิติและโปรแกรมสำเร็จรูป มาช่วยควบคุมกระบวนการผลิตและนำเครื่องมือ 7 QC TOOL ช่วยในการวิเคราะห์ปัญหาเพื่อหาแนวทางการ แก้ปัญหา

วรุฒม์ สุจริตจันทร์ (2561) งานวิจัยนี้มีการศึกษาการลดปริมาณของเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิต ขึ้นส่วนหัวฉีดน้ำมัน โดยกรณีศึกษาจำนวนของเสียประเภทของค่าความสะอาดที่ไม่ได้มาตรฐานตามความต้องการ ของลูกค้า ผู้วิจัยเลยทำการค้นคว้าและวิเคราะห์หาสาเหตุและแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพโยนำเครื่องการ ควบคุมคุณภาพเข้ามาใช้ในงานวิจัยขึ้นนั้นก็คือ Check Sheet แผนภูมิการปลา เป็นต้น

ปฐมพงษ์ หอมศรี และจักรพรรณ คงชนะ (2556) งานวิจัยนี้มีเป้าหมายในการลดปริมาณของของเสีย ที่เกิดขึ้นในสายงานงานฉีดพลาสติก โดยได้มีการนำหลักการเชิงสถิติเข้ามาใช้ในงานวิจัย เพื่อเป็นตัวช่วยในการ

วิเคราะห์หาสาเหตุและปัจจัยต่างๆ ที่อาจจะส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยกับสุขภาพของตัวผลิตภัณฑ์ ผู้วิจัยจึงได้มีการคัดเลือกสาเหตุที่ส่งผลมากที่สุด นำมาแก้ไขปัญหาคือ

โชคชัย เชื้อริน และคณะ (2561) ได้ทำการศึกษางานวิจัยเพื่อการลดของเสียในกระบวนการฉีดพลาสติกในกระบวนการขึ้นรูปฉีดพลาสติกโดยมีเป้าหมายเพื่อลดจำนวนของเสียประเภทงานฉีดไม่เต็ม ในกระบวนการผลิตขึ้นส่วนรถยนต์โดยการประยุกต์ใช้พาเรโต ไดอะแกรม แผนภูมิเหตุและผลวิเคราะห์หาสาเหตุ กำหนดแนวทางแก้ไขให้มีระบบบำรุงรักษาส่วนต่างๆ ที่เครื่องฉีดและการวิเคราะห์วิธีการทำงานและการสร้างมาตรฐานวิธีการทำงานใหม่ตามหลัก QCC

ฐานันดร เขียวสังข์ (2555) ได้การทดลองการลดของเสียในกระบวนการผลิตการขึ้นรูปบรรจุภัณฑ์พลาสติกงานวิจัยได้ใช้เครื่องมือควบคุมคุณภาพ (7 QC Tools) ในการค้นหาสาเหตุและเพื่อการปรับปรุงคุณภาพในกระบวนการผลิต แล้วนำข้อมูลทั้งหมดมาเปรียบเทียบในการทำงานก่อนและหลังจากการปรับปรุงผลของการดำเนินการปรับปรุงสามารถลดการเกิดปัญหาของเสีย

แพรวพรรณ พยัคฆชาติ (2562) งานวิจัยนี้เป็นการปรับปรุงกระบวนการแจ้งสั่งซื้อและการบันทึกรับเพื่อลดความสูญเสียในส่วนของงานอุปกรณ์นั่งร้านโดยได้รวบรวมจากข้อมูลไอน์ย้าวัสดุจากไปไอน์ย้าวัสดุพบว่า มีจำนวนของสูญหายที่เกิดขึ้นหลังจากกระบวนการรับสินค้า โดยตรงโดยทำให้ต้นทุนการเดียวกันดำเนินงานสูงขึ้น โดยใช้ Flowchart และเครื่องมือ 7QC Tools มาช่วยวิเคราะห์ปัญหาเพื่อหาแนวทางการปรับปรุงขั้นตอนการทำงานหลังจากการปรับปรุงเทียบกับเป้าหมายตามที่ฝ่ายคณะทำงานได้กำหนดไว้พิจารณาจากข้อมูลและกำหนดเป้าหมายการลดของสูญหายเพื่อนำร่องการลดการสูญหายจากข้อมูลทั้งหมด เมื่อนำข้อมูลก่อนปรับปรุงและหลังปรับปรุงมาเทียบจะพบว่าการปรับปรุงกระบวนการส่งผลต่อประสิทธิภาพการลดการสูญหาย

ไพศาล ลาภสมบูรณ์ชัย (2558) การวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์มุ่งเน้นในการหาแนวทางการปรับปรุงกระบวนการบรรจุห่อหุ้มใหญ่ โดยการลดความสูญเสียในกระบวนการตามแนวคิดของระบบการผลิตแบบโตโยต้า การศึกษากระบวนการบรรจุโดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มรับซื้อห่อหุ้มใหญ่ การศึกษาปัญหาและความสูญเสียในกระบวนการร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้องในโรงงาน พบว่า เกิดขึ้นจากปัจจัย 4 ประการ คือ 1) ขั้นตอนการทำงาน 2) พนักงาน 3) อุปกรณ์ และ 4) ห่อหุ้มใหญ่ที่เป็นวัตถุดิบ ซึ่งก่อให้เกิดความสูญเสีย 4 ประการคือ 1) การขนส่งที่มากเกินไป 2) การมีขั้นตอนการผลิตที่มากเกินไป 3) การรอคอยในการปฏิบัติงานและ 4) การมีชิ้นงานที่บกพร่องและของเสีย

ศุภวัชร เมฆบูรณ์ และจิรวัดน์ ปล้องใหม่ (2559) งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหาแนวทางการลดของเสียในกระบวนการผลิตขึ้นส่วนโลหะสำหรับผลิตภัณฑ์ขายเหล็กได้ครอบโดยได้ใช้เครื่องมือ 7 QC TOOL กำหนดวิธีการแก้ปัญหาของเสียที่เกิดขึ้นในขั้นตอนการผลิตที่มีเปอร์เซ็นต์ของเสียสูง ได้แก่ ขั้นตอนตัดขาดด้วยขั้นตอนตัดฐานด้วยและขั้นตอนสลายด้วยซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่าปัญหาของเสียเกิดจากหลายสาเหตุเช่นคนเครื่องจักรอุปกรณ์วัสดุการผลิตและวิธีปฏิบัติงานที่ไม่เหมาะสมต่าง ๆ ดังนั้นการแก้ปัญหาเพื่อลดของเสียในการ

ครั้งนี้ได้ใช้วิธีการปรับเปลี่ยนวัสดุการผลิตการปรับปรุงวิธีการผลิตและการเพิ่มเติมเครื่องมืออุปกรณ์สนับสนุนการผลิตเพื่อให้การผลิตมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ยุทธรรงค์ จงจันทร์ และคณะ (2554) งานวิจัยชิ้นนี้ได้มีการศึกษาเรื่องการลดจำนวนของเสียที่เกิดขึ้นในการผลิตและลดต้นทุนการผลิต ซึ่งกรณีศึกษาคือการศึกษากระบวนการผลิตเตาเหล็กหล่อเพื่อวัตถุประสงค์ของการศึกษานั้นคือการลดของเสีย โดยนำเครื่องมือควบคุมคุณภาพเข้ามาเป็นช่วยในการค้นหาสาเหตุและค้นพบว่าสาเหตุที่เกิดขึ้นมี 3 ประการดังนี้ คือ เกิดจากคน เครื่องจักร วิธีการทำงานเป็นต้น

ธนัชญา ชำนาญ (2563) งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อลดปริมาณของเสียประเภทมีจุดตำกระบวนการผลิตไม้แขวนพลาสติกโดยใช้เครื่องมือควบคุมคุณภาพ (7 QC Tools) ในการค้นหาสาเหตุและเพื่อการปรับปรุงคุณภาพในกระบวนการผลิต และกำหนดมาตรการในการแก้ไขปัญหาโดยมีการระดมความคิด (Brainstorms) แล้วนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้มาทำการเปรียบเทียบก่อนและหลังจากการปรับปรุงผลการดำเนินการปรับปรุงสามารถลดการเกิดปัญหาของเสียประเภทมีจุด

อภิชาติ เสมศรี และคณะ (2564) งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำวิธีโพคา-โยเกะช่วยป้องกันความผิดพลาดและลดการสูญเสียไปกระบวนการประกอบชิ้นส่วนบังโคลนหน้าแก้มข้างรถยนต์โดยใช้เครื่องมือควบคุมคุณภาพ 7 อย่าง (7QC Tools) ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ใช้วิธีโพคา-โยเกะเพื่อลดความผิดพลาดจากการออกแบบระบบเซ็นเซอร์ควบคุมการตรวจจับมงานเพื่อตรวจสอบการเคลื่อนที่ของชิ้นงานผลการวิจัยและการรวบรวมข้อมูลพบว่าข้อมูลก่อนการปรับปรุง

มารุต มูเก็ม (2562) งานวิจัยนี้ศึกษาการลดของเสียจำนวนกระป๋องบุบในคลังสินค้า โดยมีการเปรียบเทียบข้อมูลกับผลการดำเนินงานหลังการปรับปรุง การใช้วิเคราะห์ปัญหาโดยประยุกต์ใช้ 7 QC tools ผลการปรับปรุงแก้ไข สามารถลดจำนวนกระป๋องบุบในคลังสินค้าได้ทั้งแผนกสโตร์และแผนกปิดฉลาก

รัตนภรณ์ ชี้กิ่ง (2562) การศึกษานี้เป็นการศึกษาเพื่อการปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานระบบงานเอกสารการนำเข้า โดยใช้เครื่องมือคุณภาพ 7 ชนิด เพื่อวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานระบบเอกสารการนำเข้าเคมีภัณฑ์

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

สำหรับการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง ปรับปรุงประสิทธิภาพการควบคุมคุณภาพบรรจุภัณฑ์กระป๋องส่งออกกรณีศึกษา : บริษัท Asian Pacific Can Co., Ltd ได้ทำการศึกษาระบวนการผลิตภายในบริษัท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและลดของเสียที่เกิดขึ้นจากกระบวนการผลิตเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงกระบวนการที่เกี่ยวข้องไป โดยมีกระบวนความคิดจากฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งใช้เครื่องมือในการดำเนินงาน ขั้นตอนการวิจัยและวิเคราะห์ผลการวิจัยดังนี้

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัย

3.1.1 ใบตรวจสอบ (Check Sheet)

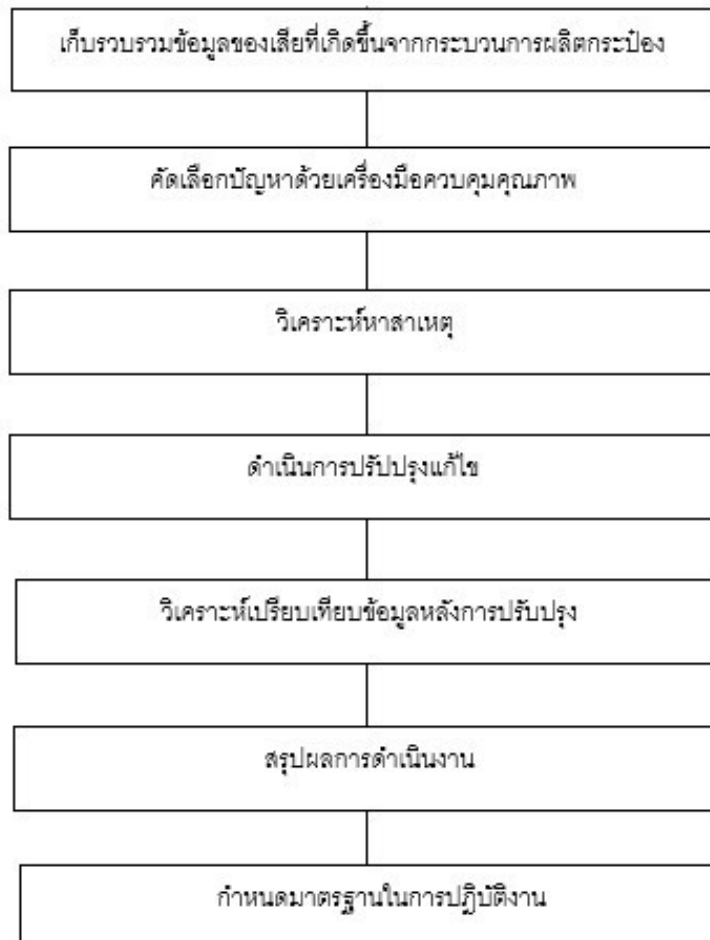
การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบ Check Sheet ที่ใช้ปฏิบัติงานจริงในกรณีศึกษา โดยเจ้าหน้าที่ฝ่ายผลิต จะเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างง่ายที่มีการระบุรายละเอียดต่างๆ เช่น ประเภทของเสีย รายละเอียดของสินค้าที่ผลิตเป็นต้น ซึ่งการบันทึกจะทำให้เห็นประเภทของเสียได้อย่างชัดเจน ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์แบบบันทึกข้อมูลของเสียที่บริษัทได้ใช้อยู่ในปัจจุบัน (ก่อนปรับปรุง) ดังรูปภาพที่ 3.1 พบว่าการบันทึกข้อมูลรายละเอียดต่างๆจะบันทึกลงในแผ่นกระดาษเท่านั้น โดยไม่ได้มีการบันทึกรายละเอียดลงในระบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อเก็บข้อมูล ซึ่งอาจจะทำให้การเก็บข้อมูลหรือการหาข้อมูลของเสียแต่ละประเภทค่อนข้างไม่สะดวก จึงได้พิจารณาออกแบบ แบบการบันทึกลงในโปรแกรม Excel เพื่อให้สะดวกและครอบคลุมให้การหาข้อมูลของเสีย ดังรูปภาพที่ 3.1

The image shows a handwritten check sheet for quality control. It features a grid with columns for different defect types (e.g., 'รู', 'รอยขีดข่วน', 'สีไม่สม่ำเสมอ') and rows for production shifts (e.g., 'เช้า', 'บ่าย', 'เย็น'). The grid is filled with checkmarks and numerical data, indicating the frequency of each defect type across different shifts and production runs. The sheet is titled 'ใบตรวจสอบ' and includes a header with the company name 'ASIAN PACIFIC CAN CO., LTD' and the date '15/01/2019'.

ภาพที่ 3.1 แบบบันทึกจำนวนของเสียก่อนปรับปรุง

ที่มา: บริษัท ASIAN PACIFIC CAN CO., LTD

3.2 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ภาพที่ 3.3 ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.2.1 ขั้นตอนการเก็บข้อมูลของเสียที่เกิดขึ้นจากกระบวนการผลิตกระป๋อง ตั้งแต่ พฤศจิกายน พ.ศ. 64 ถึง เมษายน พ.ศ. 65 เพื่อค้นหาและศึกษาของเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิต โดยการเก็บข้อมูลจะรวบรวมข้อมูลในแต่ละเดือนจากฝ่ายผลิตซึ่งข้อมูลจำนวนของเสียที่ได้จะเป็นการ Reject จากกล่องที่ตรวจสอบคุณภาพ

3.2.2 การคัดเลือกปัญหาด้วยเครื่องมือควบคุมคุณภาพ โดยทำการเลือกปัญหาที่มีลักษณะบกพร่อง เน้นความสำคัญของปัญหาที่เกิดจำนวนมากที่สุดมาเป็นหัวข้อในการดำเนินการวิจัยโดยใช้ แผนภูมิพาราโต

3.2.3 วิเคราะห์หาสาเหตุ หลังจากทำการคัดเลือกปัญหำนำข้อมูลของเสียมารวบรวมทำการวิเคราะห์หาเหตุและปัจจัยที่ทำให้เกิดผลกระทบกับกระบวนการผลิตกระป๋อง ซึ่งการวิเคราะห์หาปัจจัยและสาเหตุมาจากการระดมความคิด (Brainstorming) จากผู้มีประสบการณ์ความรู้เฉพาะทางจากฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อหา

แนวทางทำการแก้ไขปรับปรุง โดยใช้เครื่องมือ คือ แผนภาพก้างปลา พิจารณาเลือกสาเหตุและทำการกำหนดแนวทางแก้ไขปรับปรุงต่อไป

3.2.4 ดำเนินการปรับปรุง เมื่อทำการวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาและนำแนวทางทฤษฎีที่สอดคล้องมาเป็นตัวกำหนดวิธีการและแนวทางแก้ไขปรับปรุงเพื่อลดปริมาณของเสีย โดยมีการประชุมกับฝ่ายผลิตและฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำแผนการปรับปรุงไปทำการทดลองใช้ ภายใต้ระยะเวลา 2 เดือน และมีการติดตามผลระหว่างทำการปรับปรุงเพื่อยืนยันผลว่า สามารถนำไปใช้ในกระบวนการผลิตได้จริง หรือผลการดำเนินการมีแนวโน้มไปในทิศทางใด

3.2.5 วิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลหลังการปรับปรุง หลังจากดำเนินการปรับปรุงแก้ไขปัญหามาตามแผนการที่กำหนดไว้แล้ว จะเก็บผลที่ได้จากการดำเนินงานปรับปรุงมาเปรียบเทียบกับผลก่อนการดำเนินการปรับปรุงว่ามีปริมาณของเสียลดลงหรือไม่ หากผลของการดำเนินงานไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ จะต้องย้อนกลับไปหาแนวทางแก้ไขปัญหาค้างอีกครั้ง จนกว่าจะผลการดำเนินงานจะเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการเปรียบเทียบก่อนและหลังการปรับปรุงโดยใช้ T-Test เพื่อทดสอบสมมติฐาน ไว้ดังนี้

(μ_1) ผลการผลิตก่อนปรับปรุงกระบวนการผลิตกระป๋อง

(μ_2) ผลการผลิตหลังปรับปรุงกระบวนการผลิตกระป๋อง

$H_0 : \mu_1 \neq \mu_2$ ผลการผลิตก่อนและหลังการปรับปรุงประสิทธิภาพกระบวนการผลิตกระป๋องแตกต่างกัน

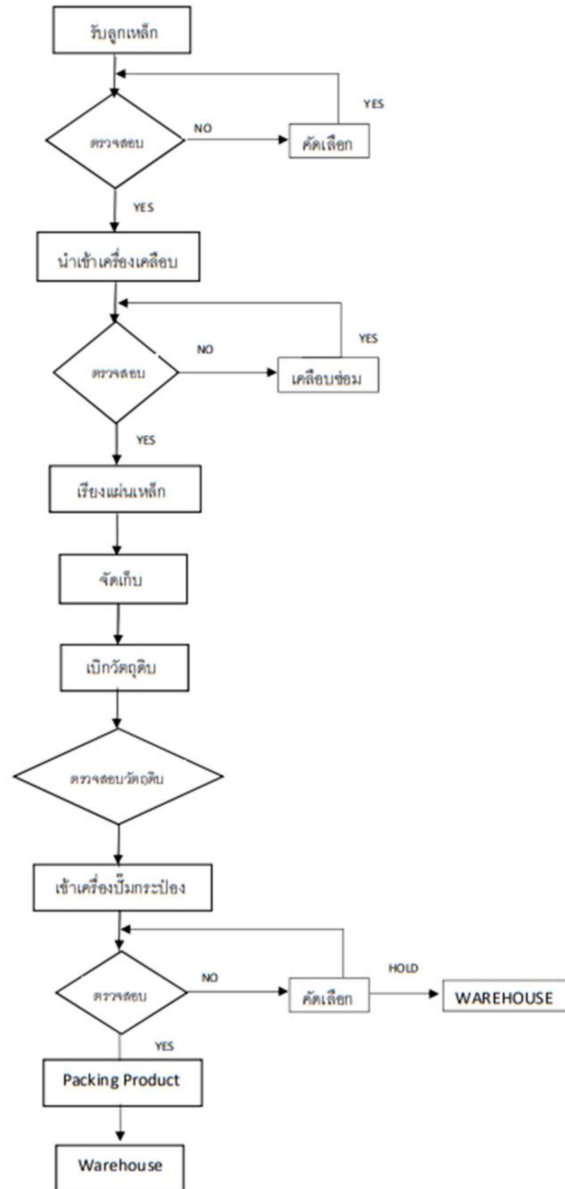
$H_1 : \mu_1 = \mu_2$ ผลการผลิตก่อนและหลังการปรับปรุงประสิทธิภาพกระบวนการผลิตกระป๋องไม่แตกต่างกัน

3.2.6 สรุปผลการดำเนินงาน เมื่อดำเนินการปรับปรุงและเก็บข้อมูลเรียบร้อยแล้ว สรุปผลการดำเนินงานปรับปรุงว่ามีผลการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร ทิศทางใด เป็นไปตามแนวทางและทฤษฎีหรือไม่ และสรุปออกมาเป็นผลงานวิจัย

3.3 กระบวนการผลิตปัจจุบันและของเสียที่เกิดขึ้น

3.3.1 ขั้นตอนการศึกษากระบวนการผลิต

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาขั้นตอนผังกระบวนการผลิตกระป๋อง ซึ่งอธิบายขั้นตอนต่างๆได้ตามผังรูปภาพที่ 3.4

ภาพที่ 3.4 กระบวนการผลิต

(1) เริ่มจากรับลูกเหล็ก และหีบห่อลูกเหล็ก

ภาพที่ 3.5 เครื่องจักร FEEDER

ที่มา: Asian Pacific Can Co., Ltd

(2) นำลูกเหล็กใส่เข้าเครื่อง จะทำการป้อนแผ่นเหล็กที่ละ 1 แผ่น ส่งไปที่เครื่องเคลือบ Coating Machine เพื่อเคลือบแลคเกอร์ลงบนแผ่นเหล็ก

ภาพที่ 3.6 เครื่องจักร Coating Machine

ที่มา: Asian Pacific Can Co., Ltd

(3) แผ่นเหล็กที่ผ่านการเคลือบแล้วจะนำเข้าสู่เตาอบด้วยเครื่อง Loading Machine

ภาพที่ 3.7 เครื่องจักร Loading Machine

ที่มา: Asian Pacific Can Co., Ltd

(4) แผ่นเหล็กจะวิ่งผ่านเตาอบเพื่อให้แลคเกอร์ที่เคลือบแห้งโดยเตาอบระบบ High Econ TNV 14,000 incineration system ที่ใช้ระบบ Gas LPG เป็นเชื้อเพลิง

ภาพที่ 3.8 เครื่องจักร

ที่มา: Asian Pacific Can Co., Ltd

(5) แผ่นเหล็กจะออกจากเตาอบจะถูกจับแผ่นโดยเครื่อง Unloading Machine

ภาพที่ 3.9 เครื่องจักร Unloading Machine

ที่มา: Asian Pacific Can Co., Ltd

(6) เมื่อแผ่นเหล็กถูกจับแผ่นโดยเครื่อง Unloading Machine แล้วจะถูกส่งเข้าเครื่อง Double Stacker เพื่อเรียงแผ่นเหล็กเป็นลูกเหล็ก

ภาพที่ 3.10 เครื่องจักร Double Stacker

ที่มา: Asian Pacific Can Co., Ltd

(7) ลูกเหล็กจะถูกส่งไปยังเครื่องกลับเหล็ก Pile Turner เพื่อเข้าสู่ขั้นตอนแพ็คเหล็กและส่งไปยังกระบวนการถัดไป

ภาพที่ 3.11 เครื่องกลับเหล็ก Pile Turner

ที่มา: Asian Pacific Can Co., Ltd

(8) ฝ่ายผลิตรับแผนผลิต ตรวจสอบรายละเอียดต่างๆ เพื่อให้ตรงตามความต้องการของลูกค้า

(9) เบิกวัตถุดิบ ตรวจสอบสภาพของวัตถุดิบก่อนเข้าเครื่องป้อน ต้องไม่บวมหรืออับ หรือมีรอยโดนกระแทกมุมแผ่นหรือส่วนอื่น ๆ

(10) การนำแผ่นเหล็กเคลือบป้อนเข้าเครื่องจักร ตรวจสอบทิศทางของแผ่นเหล็กเมื่อเรียงเข้าเครื่องป้อนแผ่น

(11) เมื่อแผ่นเหล็กถูกรับแผ่นโดยเครื่อง Unloading Machine แล้วจะถูกส่งเข้าเครื่อง Double Stacker เพื่อเรียงแผ่นเหล็กเป็นลูกเหล็ก

ภาพที่ 3.12 เครื่องจักร Double Stacker

ที่มา: Asian Pacific Can Co., Ltd

(12) ลูกเหล็กจะถูกส่งไปยังเครื่องกลับเหล็ก Pile Turner เพื่อเข้าสู่ขั้นตอนแพ็คเหล็กและส่งไปยังกระบวนการถัดไป

ภาพที่ 3.13 เครื่องกลับเหล็ก Pile Turner

ที่มา: Asian Pacific Can Co., Ltd

(13) ฝ่ายผลิตรับแผนผลิต ตรวจสอบรายละเอียดต่างๆ เพื่อให้ตรงตามความต้องการของลูกค้า

(14) เบิกวัตถุดิบ ตรวจสอบสภาพของวัตถุดิบก่อนเข้าเครื่องบี้ม ต้องไม่บวมหรืออับ หรือมีรอยโดนกระแทกมุมแผ่นหรือส่วนอื่น ๆ

(15) การนำแผ่นเหล็กเคลือบป้อนเข้าเครื่องจักร ตรวจสอบทิศทางของแผ่นเหล็กเมื่อเรียงเข้าเครื่องป้อนแผ่น

ภาพที่ 3.14 เครื่องจักรสำหรับผลิตกระป๋อง

ที่มา: Asian Pacific Can., Ltd

(16) หลังจากทีกระป๋องถูกป้อนออกมาแล้ว ตรวจสอบสภาพด้านในกระป๋องด้วยกล้องตรวจสอบคุณภาพและด้านนอกด้วยตาเปล่าจากพนักงานทั่วไป

ภาพที่ 3.15 เครื่องจักรสำหรับผลิตกระป๋อง

ที่มา: Asian Pacific Can., Ltd

(17) เรียงกระป๋องขึ้นพาเลท บรรจุให้ครบตามจำนวนที่กำหนดในแผนการผลิตของแต่ละลูกค้า

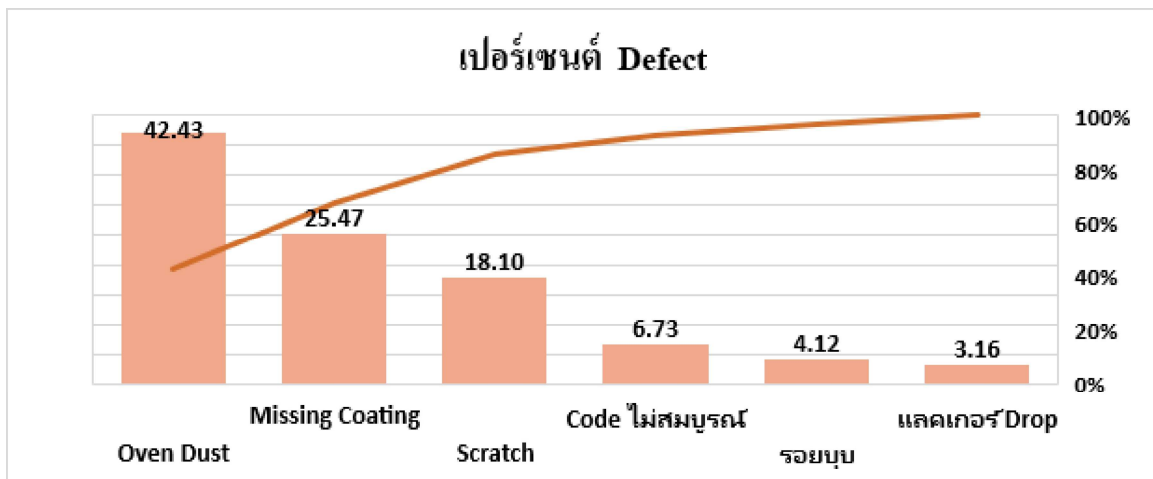
(18) การพันฟิล์มและติด Tag กำกับ และส่งไปที่คลังสินค้าเพื่อเตรียมส่งออก

3.3.2 วิเคราะห์ข้อมูลของเสียที่เกิดขึ้น

ผู้วิจัยทำการศึกษารวบรวมข้อมูลของเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิตกระป๋อง เช่น Oven Dust รอยบุบ แลคเกอร์ Drop เป็นต้น โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก Data และ ใบ Check Sheet ของฝ่ายผลิต โดยเก็บตั้งแต่พฤศจิกายน พ.ศ. 2564 ถึงเดือนเมษายน พ.ศ. 2565 หลังจากที่ได้ทำการรวบรวมข้อมูล ทำให้ผู้วิจัยพบว่าจำนวนของเสียที่เกิดขึ้นในแต่ละเดือนของกระบวนการผลิตมีปริมาณที่มาก โดยเรียงลำดับจากจำนวนมากที่สุดไปจนถึงจำนวนที่น้อยที่สุดแสดงในภาพที่ 3.16

ข้อมูลปัญหา Defect			
ปัญหา	Total	%Defect	%Defect สะสม
Oven Dust	17,809	42.43	42.43
Missing Coating	10,690	25.47	67.89
Scratch	7,596	18.10	85.99
Code ไม่สมบูรณ์	2,824	6.73	92.72
รอยบุบ	1,730	4.12	96.84
แล็กเกอร์ Drop	1,328	3.16	100.00
total	41,977	100.00	

ภาพที่ 3.16 ข้อมูลของเสียที่เกิดขึ้นจากกระบวนการผลิตกระป๋อง เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2564 ถึงเดือนเมษายน พ.ศ. 2565

ภาพที่ 3.17 ลักษณะข้อบกพร่องของเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิตกระป๋อง

จากรูปภาพที่ 3.17 แสดงให้เห็นจำนวนของเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิตกระป๋องระหว่างเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2564 ถึง เดือนเมษายน พ.ศ. 2565 พบว่าปริมาณของเสียประเภท Oven Dust คิดเป็นร้อยละ 42.43 จากของเสียทั้งหมด 17,809 ชิ้น เป็นปัญหาสำคัญส่งผลให้เกิดปริมาณของเสียและความสูญเสียของคุณภาพต่อโรงงานที่ผลิต ผู้วิจัยมีความเห็นตรงกันกับฝ่ายที่เกี่ยวข้องถึงความรุนแรงจากปัญหาที่เกิดขึ้นซึ่งถ้าสามารถลดของเสียประเภท Oven Dust เหล่านี้ได้ จะให้การดำเนินงานในกระบวนการผลิตมีประสิทธิภาพมากขึ้นจึงตัดสินใจเลือกปัญหาชิ้นนี้มาวิเคราะห์หาสาเหตุและหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข ปัญหาและป้องกันอย่างถูกต้อง

ภาพที่ 3.18 Oven Dust

ที่มา: Asian Pacific Can., Ltd

ภาพที่ 3.19 Oven Dust

ที่มา: Asian Pacific Can., Ltd

ภาพที่ 3.20 Oven Dust

ที่มา: Asian Pacific Can., Ltd

ภาพที่ 3.21 Missing Coating

ที่มา: Asian Pacific Can., Ltd

ภาพที่ 3.22 Scratch

ที่มา: Asian Pacific Can., Ltd

ภาพที่ 3.23 Code ไม่สมบูรณ์

ที่มา: Asian Pacific Can., Ltd

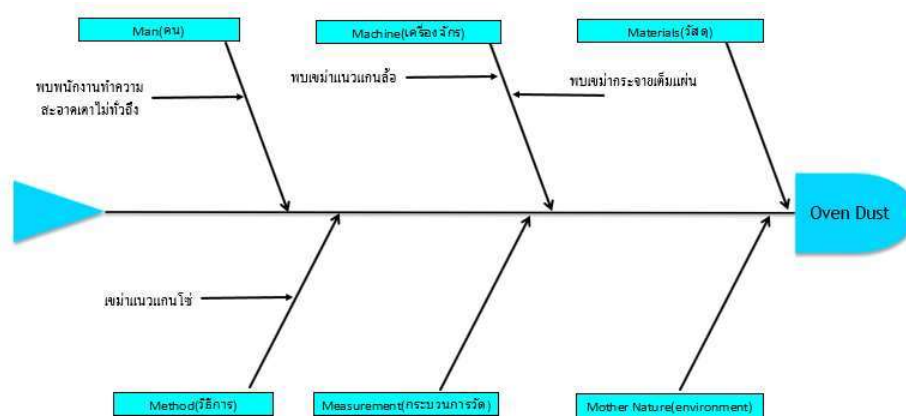

ภาพที่ 3.24 Code ไม่สมบูรณ์

ที่มา: Asian Pacific Can., Ltd

3.3.3 วิเคราะห์ข้อมูลและหาสาเหตุ

การวิเคราะห์หาสาเหตุและปัญหาที่ส่งผลทำให้เกิดของเสียประเภท Oven Dust โดยใช้หลักการ 6M คือ คน เครื่องจักร วิธีการ วัสดุ กระบวนการวัด และสภาพแวดล้อม ดังภาพที่ 3.25

ภาพที่ 3.25 แผนภูมิแก๊งปลาเพื่อวิเคราะห์หาสาเหตุ

3.4 แนวทางในการพัฒนา

แนวทางในการพัฒนากระบวนการผลิต เพื่อลดปัญหาการเกิดของเสียประเภท Oven Dust โดยมีแนวทางการทำความสะอาดล้างเตาอบแผ่นเหล็ก ซึ่งเบื้องต้นได้ทำการตรวจสอบจุดต่างๆของเตาอบพบว่า มีเขม่าติดอยู่ตามจุดต่างๆมากมาย เช่น ชุดกระจายลม โซ่หิว แกนล้อ เป็นต้น เขม่าที่ติดอยู่ตามจุดต่างๆอาจจะเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดเขม่าไปติดอยู่ที่แผ่นเหล็กหรือฝังเข้าไปในเนื้อเหล็ก จึงทำให้การป้อนกระป๋องออกมามี

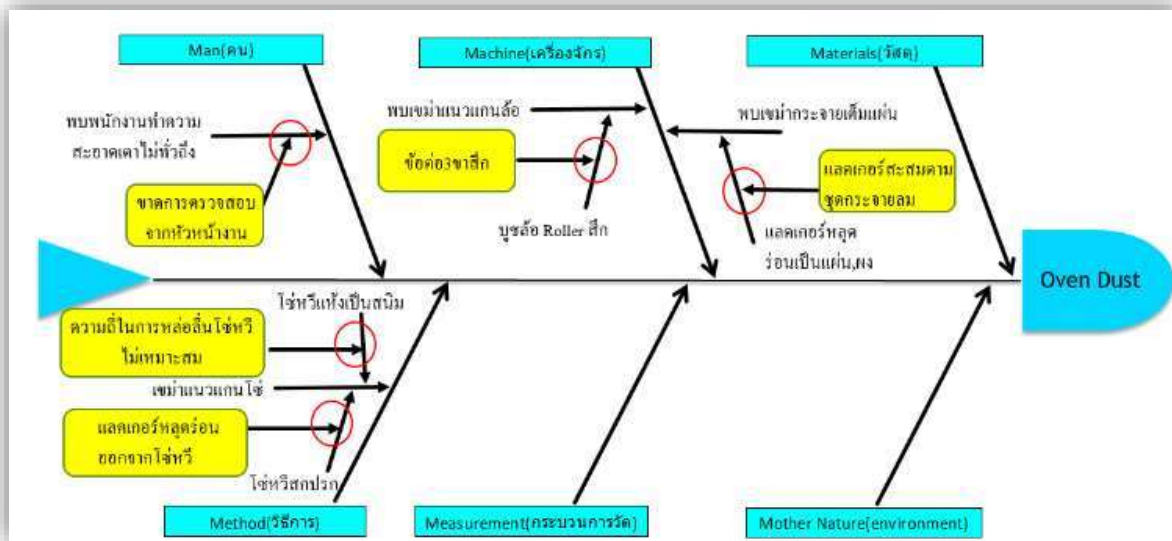
เข้ามาติดอยู่ตามกระป๋อง สำหรับตัวชี้วัดและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ โดยจะมีการใช้สถิติ T-test ร้อยละและค่าเฉลี่ย เข้ามาเป็นตัววิเคราะห์การเกิดของเสียก่อนการปรับปรุงและหลังการปรับปรุงของจำนวนกระป๋องที่ผลิตมาเปรียบเทียบกัน เพื่อความสมบูรณ์ให้กับผลของการวิเคราะห์และผลลัพธ์ของแนวทางในการพัฒนางานวิจัยชิ้นนี้

บทที่ 4 ผลการวิจัย

ผลการดำเนินการวิจัยเรื่องการปรับปรุงประสิทธิภาพกระบวนการควบคุมคุณภาพบรรจุภัณฑ์ กระป๋องส่งออก ความบกพร่องของผลิตภัณฑ์ประเภท Over Dust โดยใช้เครื่องมือ 7 QC TOOL และการระดมความคิดจากผู้มีประสบการณ์ ผู้เกี่ยวข้องจากฝ่ายต่างๆ ได้ผลการดำเนินการวิเคราะห์หาสาเหตุและแนวทางการแก้ไขปรับปรุง และสรุปผลการดำเนินการตามแนวทางการปรับปรุงแก้ไข ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

4.1 การวิเคราะห์หาสาเหตุและผลของปัญหาโดยใช้เครื่องมือวิจัย

จากข้อมูลลักษณะของเสียประเภท Oven Dust ผู้วิจัยจึงได้มีการระดมความคิดจากผู้มีประสบการณ์จากฝ่ายต่างๆ เพื่อวิเคราะห์หาสาเหตุ โดยพิจารณา จากสาเหตุหลัก ประกอบด้วย Man, Machine, Materials, Method, Measurement, Mother Nature ซึ่งรูปแบบในการวิเคราะห์ จากสาเหตุ แสดงได้ดังภาพที่ 4.1 และตารางที่ 4.1

ภาพที่ 4.1 การวิเคราะห์หาสาเหตุ Oven Dust

ที่มา: Asian Pacific Can Co., Ltd

ตารางที่ 4.1 การวิเคราะห์หาสาเหตุและผลของปัญหาของเสียประเภท Oven Dust

ปัญหา	ปัจจัย	ปัญหาที่เกิด
Oven Dust	Man (คน)	1.เกิดจากพนักงานทำความสะอาดเตาไม่ทั่วถึง จึงทำให้เตาอบไม่สะอาด โดยที่หัวหน้างานไม่ได้มีการตรวจสอบ
	Machine (เครื่องจักร)	1.ข้อต่อ 3 ขาสีกทำให้บูชล้อ Roller สีกซึ่งมีผลทำให้พบปัญหาเขม่าแนวแกนล้อ 2.แลคเกอร์สะสมตามชุดกระจายลมแล้วแห้งหลุดล่อนเป็นแผ่นหรือผงทำให้พบเขม่ากระจายเต็มแผ่นเหล็ก
	Method (วิธีการ)	1.ความถี่ในการหล่อลื่นโซ่หวีไม่เหมาะสมทำให้โซ่หวีแห้งเป็นสนิมมีผลให้พบปัญหาเขม่าแนวแกนโซ่ 2.ความถี่ในการทำความสะอาดโซ่หวีไม่เหมาะสมทำให้โซ่หวีสกปรกมีผลให้พบปัญหาเขม่าแนวแกนโซ่

4.2 ดำเนินการแก้ไขปัญหาและปรับปรุง

หลังจากที่ได้มีการวิเคราะห์หาสาเหตุและผลของปัญหาต่างๆ ทางฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้มีการหาวิธีการและแนวทางแก้ไขปรับปรุง เครื่องเตาอบ ซึ่งอาจจะเป็นจุดที่ทำให้เกิดของเสียประเภท Oven Dust โดยมีแนวทางแก้ไขเพื่อลดการเกิดของเสีย ดังตารางที่ 4.2 ซึ่งเป็นตารางที่ระบุรายละเอียดวิธีการและแนวทางการแก้ไขทั้งก่อนการปรับปรุงและหลังการปรับปรุง

ตารางที่ 4.2 แนวทางการแก้ไขปัญหาก่อนและหลังการปรับปรุง

แนวทางการแก้ไข	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
	ก่อนปรับปรุง	หลังปรับปรุง
1. ทำเอกสารตรวจเช็คทำความสะอาดเตาอบเพื่อให้หัวหน้างานหรือเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานได้ตรวจสอบความเรียบร้อยหลังจากทำความสะอาดเตาอบทุกครั้ง	ตรวจสอบเตาอบหลังทำความสะอาดด้วยตาเปล่า โดยไม่มีเอกสารตรวจเช็คสภาพเตาอบ	จัดทำเอกสารตรวจเช็คสภาพเตาอบเมื่อหลังทำความสะอาดเสร็จ
2. กำหนดให้มีการเปลี่ยนล้อ Roller และแกนข้อต่อโซ่ 3 ขา ที่ชำรุด	มีการตรวจสอบล้อ Roller และแกนข้อต่อโซ่ 3 ขา มีความชำรุดตามสภาพการใช้งาน	เปลี่ยนล้อ Roller และแกนข้อต่อโซ่ 3 ขา ที่ชำรุด ในกรณีข้อต่อโซ่ไม่ชำรุดให้ทำการขัดและใส่ล้อใหม่
3. ล้างทำความสะอาดชุดกระจายลมเตาอบ	ตรวจสอบว่าชุดกระจายลมมีแลคเกอร์สะสมแล้วแห้งหลุดล่อนเป็นแผ่นหรือผง	ถอดชุดแผ่นกระจายลมภายในเตาอบออกมาเพื่อทำความสะอาด
4. ตรวจสอบบันทึกการทำ PM ประจำสัปดาห์ในการหยอดน้ำมันโซ่หัวทุกสัปดาห์	ความถี่ในการหล่อลื่นโซ่หัวไม่เหมาะสมทำให้โซ่หัวแห้งเป็นสนิมมีผลให้พบปัญหาเขม่าแนวแกนโซ่	มีการหล่อลื่นโซ่หัวทุกสัปดาห์ทำให้โซ่ไม่เป็นสนิม
5. ขัดทำความสะอาดโซ่หัวภายในเตาอบ	พบว่าโซ่หัว มีเขม่าแลคเกอร์แห้งเกาะอยู่จำนวนมากเนื่องจากเดินงานต่อเนื่องยังไม่มีแผนทำความสะอาดโซ่ให้ชัดเจน	มีการขัดโซ่หัวทั้งซ้ายและขวาทั้งหมดของเตาอบ ทำให้ไม่บสนิมที่โซ่หัว

4.3 สรุปรายละเอียดผลจากการปรับปรุง

ตารางที่ 4.3 ของเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิตกระป๋อง คิดเป็นสัดส่วนของเสียจากผลิตภัณฑ์ทั้งหมดที่พบในช่วงเดือน มกราคม - กันยายน พ.ศ. 2565 (ก่อนปรับปรุง)

เดือน	จำนวนสินค้า	จำนวนของเสีย	จำนวนของเสีย	อัตราของเสีย	คิดเป็นมูลค่า
	(ชิ้น)	(ชิ้น)	PPM (ชิ้น)	(ร้อยละ)	(บาท)
มกราคม	1,374,883	4,481	32.59	0.15	112,025
กุมภาพันธ์	1,527,497	1,172	7.67	0.03	29,300
มีนาคม	1,524,247	5,299	34.76	0.16	132,475
เมษายน	1,615,009	3,557	22.02	0.10	88,925
พฤษภาคม	1,383,191	3,048	22.04	0.10	76,200
มิถุนายน	1,660,019	2,478	14.93	0.07	61,950
กรกฎาคม	1,420,607	3,754	26.43	0.12	93,850
สิงหาคม	1,708,968	2,700	15.80	0.07	67,500
กันยายน	1,053,735	4,687	44.48	0.20	117,175
รวม	13,268,156	31,176	220.72	1.00	779,400
เฉลี่ย	1,474,240	3,464	24.52	0.11	86,600

หมายเหตุ: คิดราคาเฉลี่ย 25 บาท ต่อกระป๋อง, PPM (Part per million) คือ หนึ่งในล้านส่วน

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ของเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิตกระป๋อง ในช่วงเดือนมกราคม - กันยายน พ.ศ. 2565 โดยจำนวนรวมของเสีย ตั้งแต่เดือนมกราคม - เดือนกันยายน มีจำนวนรวม 31,176 ชิ้น มีจำนวนรวม 220.72 PPM เฉลี่ย 24.52 PPM ต่อเดือน โดยมีจำนวนของเสียที่สูงที่สุด 44.48 PPM คิดเป็นร้อยละ 0.20 และจำนวนต่ำที่สุด 7.67 PPM คิดเป็นร้อยละ 0.03 รวมมูลค่าเฉลี่ยต่อเดือน 86,600 บาทต่อเดือน จากจำนวนสินค้าเฉลี่ย 1,474,240 ชิ้นต่อเดือน

ตารางที่ 4.4 ของเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิตกระป๋อง คิดเป็นสัดส่วนของเสียจากผลิตภัณฑ์ทั้งหมดที่พบในช่วงเดือน ตุลาคม พ.ศ. 2565 (หลังปรับปรุง)

เดือน	จำนวนสินค้า	จำนวนของเสีย	จำนวนของเสีย	อัตราของเสีย	คิดเป็นมูลค่า
	(ชิ้น)	(ชิ้น)	PPM (ชิ้น)	(ร้อยละ)	(บาท)
ตุลาคม	1,303,581	1,853	14.21	0.01	46,325

หมายเหตุ: คิดราคาเฉลี่ย 25 บาท ต่อกระป๋อง, PPM (Part per million) คือ หนึ่งในล้านส่วน

จากตารางที่ 4.4 ของเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิตกระป๋อง ในช่วงเดือนตุลาคม พศ. 2565 เป็นช่วงเวลาทดลองการปรับปรุงกระบวนการผลิตกระป๋อง โดยมีจำนวนของเสีย 1,853 ชิ้น มีจำนวนรวม 14.21 PPM เฉลี่ย 0.01 PPM ต่อเดือน รวมมูลค่า 46,325 บาทต่อเดือน

หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ทำการนำผลก่อนและหลังปรับปรุงมาเปรียบเทียบกัน ซึ่งเดือนกันยายนจะเป็นผลก่อนปรับปรุงและเดือนตุลาคมเป็นหลังการปรับปรุง ดังตารางที่ 4.5 และได้นำผลมาวิเคราะห์ค่าสถิติ T-Test ดังหัวข้อถัดไป

ตารางที่ 4.5 การเปรียบเทียบ% Defect ก่อนปรับปรุงและหลังปรับปรุง

วันที่	ก่อนปรับปรุง	วันที่	หลังปรับปรุง
01/09/2022	0.00902	01/10/2022	0.00000
02/09/2022	0.01164	02/10/2022	0.00000
03/09/2022	0.00436	03/10/2022	0.00000
04/09/2022	0.01476	04/10/2022	0.00000
05/09/2022	0.00000	05/10/2022	0.00000
06/09/2022	0.00000	06/10/2022	0.00000
07/09/2022	0.01652	07/10/2022	0.00000
08/09/2022	0.00920	08/10/2022	0.00000
09/09/2022	0.01284	09/10/2022	0.00000
10/09/2022	0.00597	10/10/2022	0.00000
11/09/2022	0.00000	11/10/2022	0.00000
12/09/2022	0.00000	12/10/2022	0.00000

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

วันที่	ก่อนปรับปรุง
13/09/2022	0.00000
14/09/2022	0.01210
15/09/2022	0.01658
16/09/2022	0.01768
17/09/2022	0.01076
18/09/2022	0.01833
19/09/2022	0.00544
20/09/2022	0.00000
21/09/2022	0.00475
22/09/2022	0.02294
23/09/2022	0.00000
24/09/2022	0.03846
25/09/2022	0.02423
26/09/2022	0.05230
27/09/2022	0.02350
28/09/2022	0.00000
29/09/2022	0.00000
30/09/2022	0.00000

วันที่	หลังปรับปรุง
13/10/2022	0.00000
14/10/2022	0.00000
15/10/2022	0.00000
16/10/2022	0.00000
17/10/2022	0.00000
18/10/2022	0.00020
19/10/2022	0.00023
20/10/2022	0.00013
21/10/2022	0.00015
22/10/2022	0.00030
23/10/2022	0.00019
24/10/2022	0.00013
25/10/2022	0.00000
26/10/2022	0.00000
27/10/2022	0.00000
28/10/2022	0.00000
29/10/2022	0.00000
30/10/2022	0.00000

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

วันที่	ก่อนปรับปรุง	วันที่	หลังปรับปรุง
	0.33137	31/10/2022	0.00000
			0.0013

4.4 ผลการวิจัยและอภิปรายผล

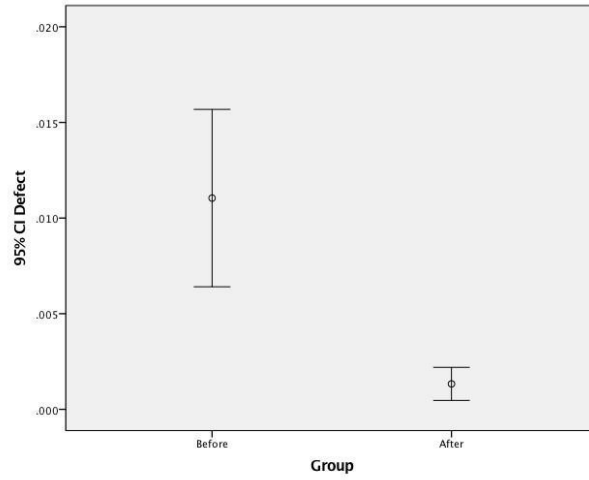
ผลการศึกษา การปรับปรุงประสิทธิภาพการควบคุมคุณภาพกระบวนการผลิตกระป๋อง แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของกระบวนการผลิตกระป๋องที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากหลังจากการปรับปรุงหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาเครื่องจักรในการผลิตสินค้า พบว่าของเสียที่เกิดขึ้นจากกระบวนการผลิตข้อบกพร่องประเภท Oven Dust มีจำนวนลดลง

สำหรับผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเปรียบเทียบของเสียก่อนการปรับปรุงและหลังการปรับปรุง ผู้วิจัยได้ทำการเปรียบเทียบโดยการเลือกใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแบบ T-Test โดยสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังตารางที่ 4.6 และกราฟแสดงผลความแตกต่างกัน ดังภาพที่ 4.2

ตารางที่ 4.6 ผลการเปรียบเทียบอัตราของเสียและหลังการปรับปรุงกระบวนการควบคุมคุณภาพกระป๋องโดยสถิติ T-Test

		n	\bar{x}	S.D	Mean Dif.	df	T	P
อัตราของ	ก่อน	30	.0110	.01241	.00972	31.025	4.213	.000
เสีย	หลัง	31	.0013	.00236				

จากตารางที่ 4.6 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการปรับปรุงประสิทธิภาพการควบคุมคุณภาพกระป๋อง ก่อนและหลังการปรับปรุงกระบวนการ เมื่อเปรียบเทียบการผลิตสินค้าก่อนปรับปรุง N =30 วัน และหลัง N = 31 วัน ของการเก็บข้อมูลในการผลิตเดือน กันยายน พ.ศ. 2565 และหลังการเก็บข้อมูลการผลิตเดือน ตุลาคม พ.ศ. 2565 จากการพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่าการปรับปรุงสูงกว่าหลังการปรับปรุง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ .0110 และ .0013 ตามลำดับ นอกจากนี้เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย T-Test แล้ว ยังพบว่าความแตกต่างของอัตราการเกิดของเสียในช่วงเวลาก่อนและหลังการปรับปรุง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความมั่นใจที่ร้อยละ 95 โดยมีค่า P-Value อยู่ที่.000 ซึ่งต่ำกว่า 0.05

ภาพที่ 4.2 กราฟ แสดงผลความแตกต่างของค่าเฉลี่ย T-Test

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของการผลิตบรรจุภัณฑ์กระป๋องของ บริษัท Asian Pacific Can Co., Ltd โดยมีการนำเครื่องมือ QC 7 TOOL มาประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิตการป้องกัน และสามารถหาสาเหตุหลักและสาเหตุย่อยของปัญหาเพื่อนำมาสร้างมาตรฐานในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดปริมาณของเสียที่เกิดขึ้นจากกระบวนการผลิตลดน้อยลงซึ่งได้สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 สรุปผลงานวิจัย

การศึกษาศึกษาการปรับปรุงประสิทธิภาพการควบคุมคุณภาพกระบวนการผลิตบรรจุภัณฑ์กระป๋อง ซึ่งทางบริษัท ได้คำนึงถึงคุณภาพของผลิตภัณฑ์เป็นสิ่งสำคัญ ผู้วิจัยได้มีการศึกษาข้อมูลต่างๆในกระบวนการผลิตการป้องกันจนถึงการเรียงกระป๋องขึ้นพาเลท เพื่อเตรียมส่งออก การศึกษาเริ่มจากการเก็บรวบรวมข้อมูลของเสียชนิดต่างๆที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิต หลังจากนั้นนำข้อมูลมาคัดเลือกปัญหาและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา โดยมีการนำเครื่องมือ QC 7 TOOL มาประยุกต์ใช้ เช่น การนำแผนภูมิพาเรโต มาคัดเลือกปัญหา และแผนผังแสดงเหตุและผล หาสาเหตุของปัญหาและปรับปรุงแก้ไขให้ได้ตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ การรวบรวมข้อมูลปริมาณของเสียจากแผนกต่างๆ โดยเก็บข้อมูลย้อนหลัง 9 เดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม - กันยายน พ.ศ. 2565 เพื่อนำมาเป็นข้อมูลอ้างอิงในการเปรียบเทียบกับข้อมูลหลังจากการปรับปรุง ต่อมานำข้อมูลมาคัดเลือกปัญหาข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นมากที่สุด โดยใช้แผนภูมิพาเรโตเป็นเครื่องมือในการคัดเลือก ซึ่งจะมีการคำนวณจากจำนวนของเสียที่สะสม ร้อยละ และร้อยละสะสม และพบว่า ปัญหาที่มีผลกระทบต่อผลิตภัณฑ์มากที่สุด คือข้อบกพร่องของเสียประเภท Oven Duct ซึ่งเกิดจากกระบวนการผลิตการทำงานของเตาอบแผ่นเหล็ก โดยตั้งเป้าหมายในการลดปริมาณของเสียที่เกิดขึ้นข้อบกพร่องประเภท Oven Duct

หลังจากนั้นได้นำแนวคิดมาประยุกต์ใช้จากเครื่องมือควบคุมคุณภาพมาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ปัญหา โดยได้นำแผนผังก้างปลา มาวิเคราะห์หาสาเหตุ โดยมีทีมงานจากฝ่ายต่างๆที่เกี่ยวข้องและผู้เชี่ยวชาญที่ปฏิบัติงานมาระดมความคิดร่วมกัน และได้พบว่า สาเหตุของการเกิดของเสียประเภท Oven Duct ดังนี้ 1) คน (Man) เกิดจากพนักงานทำความสะอาดไม่ทั่วถึง 2) เครื่องจักร (Machine) ข้อต่อ 3 ขาสีกทำให้บูชล้อ Roller, แลคเกอร์สะสมตามชุดกระจายลม 3) วิธีการ (Method) ความถี่ในการหล่อสีนโซ่หวีไม่เหมาะสม, ความถี่ในการทำความสะอาดโซ่หวีไม่เหมาะสม

เมื่อทราบสาเหตุของการเกิดปัญหาผลิตภัณฑ์บกพร่องประเภท Oven Duct แล้ว หลังจากนั้นจึงมี

การวางแผนการหาแนวทางในการแก้ไขหรือปรับปรุงปัญหานั้น โดยกำหนดมาตรการการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ขึ้นมา ดังนี้ 1) ทำเอกสารตรวจเช็คทำความสะอาด เพื่อให้ทางเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานมีการตรวจสอบเช็คทุกครั้งที่มีการทำความสะอาด 2) กำหนดให้มีการเปลี่ยนล้อ Roller และแกนข้อต่อโซ่ 3 ขา 3) ล้างทำความสะอาดชุดกระจายลมเตาอบ 4) ตรวจสอบบันทึกการทำ PM ประจำสัปดาห์ในการหยอดน้ำมันโซ่ให้ทุกสัปดาห์ โดยหลังจากได้กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาและปฏิบัติตามแนวทางการแก้ไขปัญหาแล้ว จะนำข้อมูลที่ได้ทำการรวบรวมทั้งหมดมาเปรียบเทียบกันก่อนปรับปรุงและหลังปรับปรุง เพื่อดูผลลัพธ์ว่าผลมีการเปลี่ยนแปลงหรือเป็นไปในทิศทางใด และเป็นไปตามแนวทางและทฤษฎีหรือไม่

ผลการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขการลดจำนวนของเสียประเภท Oven Duct พบว่าจำนวนของเสียหลังการปรับปรุงมีจำนวนของเสียที่ลดลงจากร้อยละ 0.20 จากจำนวนของเสีย PPM เหลือจำนวนของเสียเพียงร้อยละ 0.01 จากจำนวนของเสีย PPM แนวทางในการปรับปรุงทำให้จำนวนของเสียในกระบวนการผลิตลดลงตามเป้าหมาย โดยก่อนการปรับปรุงของฝ่ายผลิตมีจำนวนของเสีย 44.48 PPM คิดเป็นมูลค่าเท่ากับ 117,175 บาท จากยอดผลิตทั้งหมด 1,053,735 ชิ้น หลังจากการปรับปรุงลดลงเหลือ 14.21 PPM คิดเป็นมูลค่าเท่ากับ 46,325 บาท ยอดผลิตทั้งหมด 1,303,581 ชิ้น จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงการนำเครื่องมือควบคุมคุณภาพมาประยุกต์ใช้ในการหาสาเหตุของปัญหาและสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงจุดจึงทำให้เกิดประสิทธิภาพในการปรับปรุงเป็นไปตามเป้าหมาย

5.2 ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในงานวิจัยเพื่อการปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการผลิต ซึ่งหลังจากได้ดำเนินการ สามารถลดของเสียที่เกิดจากกระบวนการผลิตได้จริง และผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับเป็นแนวทางในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

5.2.1 งานวิจัยฉบับนี้ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับข้อบกพร่องเฉพาะในส่วนของเสียประเภท Oven Duct เท่านั้น ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวข้อบกพร่องอื่นๆ ที่ส่งผลกับกระบวนการผลิตเพื่อเพิ่มคุณภาพของสินค้าเพิ่มมากขึ้น

5.2.2 เนื่องจากระยะเวลาในการทดลองผลิตสินค้าหลังจากมีการแก้ไขปัญหา มีระยะเวลาที่ค่อนข้างสั้น การทดลองการผลิตสินค้าควรมีการทดลองหลังการแก้ไขอย่างต่อเนื่องอย่างน้อย 3 เดือน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ. (2564, 10 มิถุนายน). *กราฟการส่งออกหุ้่นำกระป๋องและแปรรูป*. DITP.
https://www.ditp.go.th/contents_attach/607166/607166.pdf
- กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ. (2564). *กราฟการส่งออกผลิตภัณฑ์กระป๋องโลหะ*. สำนักงาน
ปลัดกระทรวงพาณิชย์. <https://bit.ly/43sDWCH>
- กระทรวงพาณิชย์. (2564, 10 มิถุนายน). *ตลาดส่งออกอาหารสุนัขและแมว*. สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์.
<https://bit.ly/3J7xoRH>
- กระทรวงอุตสาหกรรม. (2564, 7 กรกฎาคม). *สถิติส่งออกผลิตภัณฑ์กระป๋องโลหะ*. สำนักงานเศรษฐกิจ สสถิติ
อุตสาหกรรม. <https://indexes.oie.go.th/industrialStatistics1.aspx>
- กิตติศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ. (2557). *TQM: การบริหารเพื่อคุณภาพโดยรวม*. สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-
ญี่ปุ่น).
- กิริติศักดิ์ กิระดิษฐ์สมเดช. (2555). *การลดสัดส่วนของเสียในกระบวนการผลิตฝากระป๋องโดยใช้การควบคุม
กระบวนการด้วยหลักการทางสถิติ* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต].
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. <http://libdoc.dpu.ac.th/thesis/146652.pdf>
- คณิตกร ภูนิคม, และ ยิ่งยศ ทิพย์ศรีราช. (2560). *การปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิตของฟาร์ม
ไก่ไข่*. การประชุมวิชาการช่างงานวิศวกรรมอุตสาหกรรม ประจำปี 2560 ภาควิชาวิศวกรรม
อุตสาหกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. <https://bit.ly/3ShMSf>
- คมสัน ศรีประสิทธิ์. (2551). *การลดของเสียในกระบวนการขึ้นรูปเน้ท โดยหลักการควบคุมคุณภาพเชิงสถิติ*
[วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- จุฑามาศ ทับทอง. (2554). *การศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคต่อกลยุทธ์การตลาดและการจัดการเชิงกลยุทธ์ของ
ธุรกิจอาหารกระป๋อง กรณีศึกษา: บริษัท ไทยยูเนี่ยน โฟรเซ่น โปรดักส์ จำกัด (มหาชน)* [การศึกษา
ค้นคว้าด้วยตนเองปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย]. คลังข้อมูลนักวิจัย มหาวิทยาลัย
หอการค้าไทย. <https://bit.ly/41Zr3i7>
- เจริญ เจตวิจิตร. (2561). *การปรับปรุงกระบวนการผลิตปลาหุ้่นำในขวดแก้ว*. *วารสารเทคโนโลยีภาคใต้*,
11(1), 205-214. <https://doi.org/10.14456/jsct.2018.23>
- ชนิดา วัฒนโชติวงษ์, อมรรวรรณ รังกุล, และ วิเชียร วรพุทธพร. (2558). *แนวทางการลดของเสียใน
กระบวนการผลิตของถั่วกวนรชานนท์*. การประชุมวิชาการทางธุรกิจและนวัตกรรมทางการจัดการ
ระดับชาติและนานาชาติประจำปี 2558. MBK'KKU. <https://bit.ly/43DBuJb>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- โชคชัย เชื้อรีน, เรวัตร์ แสงดาว, อดุลย์ ศักดิ์ปัญญาดี, วิศรุต ถวิลวงศ์สุริยะ และ ประยูร สุรินทร์. (2561). การลดของเสียในกระบวนการฉีดพลาสติกในกระบวนการขึ้นรูปฉีดพลาสติก. ใน *การประชุมวิชาการนวัตกรรมด้านวิศวกรรมและเทคโนโลยีเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ครั้งที่ 2*. (น. 120-125). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตร่มเกล้า. <https://bit.ly/43erZR9>
- ฐานันดร เขียวสังข์. (2555). *การลดของเสียในกระบวนการผลิตการขึ้นรูปบรรจุภัณฑ์พลาสติก* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ฐิติญา เครือวงศ์. (2558). *การปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการผลิตยางพาราแผ่นดิบของห้างหุ้นส่วนจำกัด กุญแจยางพารา* [การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่]. CMU Intellectual Repository. <https://bit.ly/3MMPniA>
- ฐิติพร มุสิกะนันท์. (2558). *การประยุกต์ใช้หลักการผลิตแบบลีนในการเพิ่มกำลังผลิตของกระบวนการผลิตปลาเส้น* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์]. PSU Knowledge Bank. <https://bit.ly/3q02bcF>
- ณรงค์ ไกรษรศิริ. (2564). *การเพิ่มประสิทธิภาพการงานคลังวัสดุบรรจุ: กรณีศึกษา บริษัทผลิตและจำหน่ายบรรจุภัณฑ์แก้ว* [การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี]. คลังปัญญามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. <https://bit.ly/3pY2yo2>
- ณัฐวดี มหานิล และ ศรัณย์นภัทร สมเทศ. (2565). การลดของเสียในกระบวนการผลิตแผ่นวงจรมพิมพ์กรณีศึกษาผู้ผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์แห่งหนึ่งในประเทศไทย. *วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก*, 2(2), 1-11.
- ตัวอย่างการประยุกต์ใช้กฎพาเรโต 80/20. (2561, 8 พฤศจิกายน). R&D BI. <https://rdbi.co.th/2018/11/pareto-chart/>
- ธนภุช ชุ่นเซ่ง. (2557). *การลดของเสียในกระบวนการฉีดพลาสติก กรณีศึกษา: ของเสียประเภทจุดดำ* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. <http://libdoc.dpu.ac.th/thesis/155996.pdf>
- ธนัญกัสนิษฐ์ บำรุงอโณทัยสกุล. (2556, 6 กันยายน). 7QC – Histogram. GotoKhow. <https://www.gotoknow.org/posts/345308>
- ธนัชญา ชำนาญ. (2563). *การลดของเสียประเภทมีจุดดำในกระบวนการผลิตไม้แขวนพลาสติก กรณีศึกษา: บริษัท พลาสติกเวิลด์ จำกัด* [รายงานการค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์]. GSEDA. <https://bit.ly/43iZK34>
- ธัญลักษณ์ โคตะมี, พรหมทิภา อติชาติ, และ วรณพร จันทโภาส. (2558). การใช้แผนภูมิพาเรโตสำหรับการควบคุมคุณภาพในโรงงานอุตสาหกรรม. <https://bit.ly/3OWCUdN>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- บัญชา บุญขันตินาถ. (2555). การลดการสูญเสียรายได้จากการนำการจัดการระบบโลจิสติกส์ปรับปรุงระบบดำเนินงานโครงการ [การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย]. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
- ปฐมพงษ์ หอมศรี และ จักรพรรณ คงชนะ. (2556). การลดของเสียในกระบวนการผลิตชิ้นส่วนฉีดพลาสติก สำหรับชิ้นส่วนยานยนต์โดยใช้หลักการออกแบบการทดลอง. *วิศวกรรมสารเกษมบัณฑิต*, 3(2), 73-95
- ประชาสรรณ์ แสนภักดี. (ม.ป.ป.). *ฝังก้างปลา กับ แผนภูมิความคิด*. ศูนย์ฝึกอบรมภูมิปัญญาสู่สากล. <http://www.prachasan.com/mindmapknowledge/fishbonemm.htm>
- ปิยมล โกศลชัย. (2559). การลดปริมาณของเสีย ในกระบวนการผลิต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และลดต้นทุน กรณีศึกษา บริษัท ผู้ผลิตถุงบรรจุนม จำกัด [งานนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา]. Burapha University Library. <https://bit.ly/42XpPFk>
- พัชตรา มณีสินธุ์, ฉวี สีบุบผา, รมณีย์ หวังดีธรรม, สรวิต แจ่มจำรูญ, และ อุบล ฤกษ์อำ. (2550). การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ควบคุมกลิ่น และปริมาณเอทิลีนเพื่อการส่งออกทุเรียน. รายงานการวิจัย. สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. ศูนย์ข้อมูลการวิจัย Digital "วช." <https://dric.nrct.go.th/Search/SearchDetail/194240>
- แพรวพรรณ พยัคฆชาติ. (2562). การลดความสูญเสียของกระบวนการแจ้งสั่งซื้อและการบันทึกรับในส่วนงานวัสดุอุปกรณ์นั่งร้าน กรณีศึกษา บริษัทรับเหมาก่อสร้าง โครงการ ABC. *วารสารบัณฑิตศึกษา*, 9(1), 1-10
- ไพศาล ลากสมบุญชัย (2558) การลดความสูญเสียเปล่าในกระบวนการบรรจุหอมหัวใหญ่ โดยเทคนิคการผลิตแบบโตโยต้า: ศึกษาโรงงานถาวรการเกษตร. *วารสารสุทธิปริทัศน์*, 29(92), 218-235.
- ภิญญา เอื้อจิรกาล และ ปฏิภาณ เตียวศิริ. (2562). การปรับปรุงประสิทธิภาพกระบวนการบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ข้าวโพดหวานกระป๋อง กรณีศึกษาบริษัท ชันสวีท จำกัด (มหาชน) [โครงการปริญญาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่]. ภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหการ คณะวิศวกรรมศาสตร์. <https://bit.ly/3MZSSm9>
- มารุต มูเก็ม (2562). การลดจำนวนกระป๋องบุบในคลังสินค้า: กรณีศึกษา บริษัท สยามอินเตอร์เนชั่นแนลฟู้ด จำกัด [สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์]. คลังปัญญา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. <https://bit.ly/3BMD9jH>
- มีนา ล่อชุ่นนี้. (2562). การเพิ่มผลิตภาพในโรงงานแปรรูปพุน้ำกระป๋อง [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสยาม]. ฐานข้อมูลงานวิจัย มหาวิทยาลัยสยาม. <https://bit.ly/43i7jXT>
- ยุทธณรงค์ จงจันทร์, ณัฐา คุปต์ชัยเรีย, และ ยอดนภา เกษเมือง. (2554). การลดของเสียในกระบวนการผลิตเตาหล่อเหล็ก กรณีศึกษา: โรงงานผลิตเตาเหล็กหล่อ. ใน *การประชุมวิชาการช่างานวิศวกรรมอุตสาหกรรม ประจำปี 2554*. (น. 409-416). http://www.sar.rmutt.ac.th/?wpfb_dl=1257

บรรณานุกรม (ต่อ)

- รัตนภรณ์ ชี้กิ่ง และอาทร จิตสุนทรชัยกุล (2562). ปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานระบบงานเอกสารการนำเข้าเคมีภัณฑ์ด้านการเกษตร กรณีศึกษาบริษัท นำเข้าเคมีเกษตรแห่งหนึ่ง. *วารสารบัณฑิตวิทยาลัย*, 7(2), 166-177.
- ลัคนา กวินกิจจาพร. (2555). *การนำเทคนิคการผลิตแบบลีนมาประยุกต์ใช้: กรณีศึกษาบริษัท จอย สपोर्ट จำกัด* [การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย]. คลังข้อมูลนักวิจัยมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. <https://bit.ly/3BJTk1p>
- วรุฒม์ สุจรีตจันทร์. (2561). *การลดของเสียในกระบวนการผลิตชิ้นส่วนหัวฉีดน้ำมัน กรณีศึกษา: ของเสียประเภทค่าความสะอาดไม่ได้ตามมาตรฐานลูกค้า* [สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. <http://libdoc.dpu.ac.th/thesis/Warut.Sut.pdf>
- ศรีโร จำรูญโญ. (2540). *การควบคุมคุณภาพ*. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ศุภวัชร เมฆบุรณ และ จีรวัดน์ ปล้องใหม่. (2559). *การลดของเสียในกระบวนการผลิตชิ้นส่วนโลหะ*. *วิศวกรรมสารเกษมบัณฑิต*, 6(1), 91-106.
- ศุภวิชญ์ อุทะพะพินธุ์ลักษ์. (2561). *การลดของเสียในกระบวนการผลิตชิ้นงานต้นแบบจากเครื่องพิมพ์ 3 มิติ* [สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสยาม]. ฐานข้อมูลงานวิจัยมหาวิทยาลัยสยาม. <https://bit.ly/3Isjb1B>
- สัญเชษฐ์ เลิศวิชโย. (2563, 15 มีนาคม). แผนผังการกระจายตัว หรือ scatter diagram จะมีประโยชน์กับเราอย่างไร?. Blockdit. <https://www.blockdit.com/posts/5e6b10bc35e1cc041878a390>
- สุทธิโรจน์ ศิวฐานุพงศ์. (2559). *การลดความสูญเสียและเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการผลิตแบบฟอร์มธุรกิจ (กระดาษต่อเนื่อง) กรณีศึกษา: บริษัท ที ธนาชาติ ควอลิตี้ซัพพลาย จำกัด* [การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์]. คลังข้อมูลงานวิจัยและผลงานทางวิชาการ. <https://bit.ly/3MLRhjt>
- อภิชาติ เสมศรี, เอกรัตน์ สุขสุคนธ์, สำรวย สีสมุท, และ ธนิตศักดิ์ พุฒิพัฒน์ไชษิต. (2564) การควบคุมคุณภาพและลดการสูญเสียในกระบวนการประกอบชิ้นส่วนบังโคลนหน้าแก้มข้างรถยนต์ด้วยวิธีโพคาโยะเกะ. *วารสารวิชาการและวิจัย มทร.พระนคร สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี*, 15(2), 103-117. DOI: 10.14456/jrmutp.2021.25
- อิสราภรณ์ ธรรมมาโร. (2563). *การลดความสูญเสียในสายการแปรรูปอาหารสัตว์เลี้ยง กรณีศึกษา: โรงงานแปรรูปอาหารสัตว์เลี้ยง* [สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์]. PSU Knowledge Bank. <https://kb.psu.ac.th/psukb/bitstream/2016/13042/1/5810121013.pdf>
- Banna, M. (2017, september 29). *A Simple Introduction to Putting Process Control Charts to Work*. KaiNexus. <https://bit.ly/43OeOpT>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Nutvipa. (2559, 29 กรกฎาคม). เครื่องมือคุณภาพ 7 ชนิด (7 QC Tools). BUSINESS BULLETIN SERVICE COMPANY LIMITED. <http://econs.co.th/index.php/2016/07/29/7-qc-tools/>
- puntharee. (2562, 6 มีนาคม). เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพ (Quality Control-Q.C.). TERRESTRIAL. <https://goterrestrial.com/2019/03/06/what-is-quality-control/>
- utid. (2555, 9 พฤษภาคม) การใช้ excel สร้างแผนภูมิพาเรโต (How to make a Pareto Chart). Blogger. <https://bit.ly/3OXfYuV>

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - นามสกุล ออร์กัญญา อ่อนน้อม

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ. 2564 - ศึกษาต่อระดับปริญญาโทบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- พ.ศ. 2560 - สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี วิทยาลัยหอการค้าไทย บริหารธุรกิจ การจัดการท่องเที่ยว
- พ.ศ. 2556 - สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสตรีวิทยา 3

ประสบการณ์ทำงาน

- พ.ศ. 2562 - ทำที่ บริษัท Asian Pacific Can co., LTD